

بانک کارآفرین
KARAFARIN BANK

گزارش شفافیت

و

انتشار عمومی اطلاعات

منتهی به ۱۴۰۳/۰۹/۳۰

گزارش ۴۲

تاریخ انتشار ۱۴۰۳/۱۰/۲۶

فهرست

مدیریت امور بودجه و جامع :

- ۱ - خالص تسهیلات اعطایی به تفکیک عقود ۱
- ۲ - انواع و مانده سپرده ها به تفکیک ۲
- ۳ - انواع و خالص تسهیلات اعطایی به تفکیک دولتی و غیردولتی ۳
- ۴ - خالص تسهیلات به تفکیک جاری، سررسید گذشته، معوق، مشکوک الوصول و سوخت شده ۴
- ۵ - مانده اقلام زیرخط ترازنامه نظیر بروات قبولی نویسی شده، انواع ضمانتنامه ها، انواع اعتبارات اسنادی، ظهر نویسی ها، وجوه اداره شده، تضمینات ۵
- گزارش مقایسه عملکرد موسسه اعتباری در خصوص مدیریت انواع ریسک با سیاست ها و برنامه های ارائه شده در دوره قبل و بیان دلایل مغایرت احتمالی آن ها ۶

گزارش مدیریت ریسک:

- ۱ - ریسک اعتباری ۱۱
- ۲ - ریسک نقدینگی ۲۳
- ۳ - ریسک عملیاتی ۳۰
- ۴ - ریسک بازار ۳۶

گزارش مدیریت اعتبارات :

- ۱ - جایگاه بانک در بخش تسهیلات به مشتریان ۴۲

گزارش مدیریت بازرسی :

- ۱ - وظایف مدیریت بازرسی ۴۸

گزارش مدیریت حسابرسی :

- ۱ - اسامی اعضای هیات مدیره و مدیرعامل ۴۹

گزارش مدیریت بین الملل :

- ۱ - وضعیت ارزی ۵۰

گزارش مدیریت سازمان و روشها :

- ۱ - ساختار سازمانی ۵۱
- تغییرات در گزارش ها ۵۲

۱-۵- خالص تسهیلات اعطایی به تفکیک عقود

۱۴۰۱/۰۹/۳۰	۱۴۰۲/۰۹/۳۰	۱۴۰۳/۰۹/۳۰	شرح
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	
۷,۲۴۷,۱۴۲	۳,۳۸۷,۴۶۹	۱۵,۷۲۹,۴۱۰	فروش اقساطی
-	-	-	استصناع
۱,۱۵۶,۹۹۳	۴۴,۷۲۹	۳۰۵	جعاله
-	-	-	سلف
۳۲۸,۹۷۵	۱۹۹,۶۰۴	۲,۶۹۷,۵۰۹	اجاره به شرط تملیک
۶۵۵,۷۰۶	۸۹۵,۷۰۶	۹۰,۰۰۰	مضاربه
۱۱,۵۹۲,۸۱۱	۱۲,۸۳۱,۹۲۰	۲۴,۳۷۰,۰۰۶	مشارکت مدنی
۲,۱۴۸,۲۰۲	۱۰,۷۷۵,۹۸۷	۲۷,۹۱۴,۱۰۰	قرض الحسنه
۱۴,۵۳۷,۹۹۹	۳۹,۷۷۴,۴۲۵	۴۶,۱۵۰,۶۷۱	خرید دین - ریال
-	-	۷,۵۳۳,۶۰۶	بدهی کارت اعتباری
۳۵۵,۲۱۶,۹۸۹	۴۲۱,۳۳۰,۴۷۷	۴۶۷,۳۲۲,۲۰۴	مراجعه
-	۱۱,۶۶۲,۶۹۹	۷۹,۴۵۸,۸۹۹	تسهیلات ارزی
۸,۵۸۹,۸۰۴	۲۰,۷۲۰,۵۵۳	۲۷,۳۶۰,۳۷۲	سایر تسهیلات
-	-	-	تسهیلات بین بانکی
۶,۳۰۷,۴۶۶	۶,۴۱۷,۷۶۶	۱۶,۴۷۳,۶۶۷	تسهیلات سررسید گذشته
۱,۴۱۸,۴۹۸	۳,۰۷۲,۴۱۶	۲۱,۸۶۹,۶۳۱	تسهیلات معوق
۹,۳۱۲,۱۱۲	۷,۷۶۴,۴۸۶	۱۱,۳۴۴,۸۱۴	تسهیلات مشکوک الوصول
۴۱۸,۵۱۲,۶۹۶	۵۳۸,۸۷۸,۲۳۶	۷۴۸,۳۱۵,۱۹۴	جمع
(۵۱,۴۷۹)	(۴۴,۲۱۸)	۰	وجوه دریافتی مضاربه و مشترک مشارکت مدنی
(۳۱,۲۵۲,۸۷۲)	(۴۸,۳۳۶,۵۴۸)	(۷۲,۳۲۸,۶۴۹)	سود سالهای آتی
(۵,۷۸۱,۶۰۴)	(۷,۵۱۳,۸۹۶)	(۹,۴۱۳,۳۸۶)	ذخیره مطالبات مشکوک الوصول عام
(۱۰,۵۵۴,۳۶۰)	(۱۶,۹۰۴,۷۹۴)	(۳۴,۱۰۲,۲۰۶)	ذخیره مطالبات مشکوک خاص
۳۷۰,۸۷۲,۳۸۱	۴۶۶,۰۷۸,۷۸۰	۶۳۲,۴۷۰,۹۵۳	جمع
۲,۲۶۶,۱۴۹	۲,۳۰۱,۵۴۵	-	بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی پرداخت شده
۵,۷۳۱,۷۳۰	۵,۷۱۸,۸۲۱	۷,۰۰۷,۷۳۷	مطالبات مشکوک الوصول اعتبارات اسنادی پرداخت شده
۳۸,۴۲۳	۳,۱۰۲,۰۶۹	۸۱۸,۳۲۷	بدهکاران بابت ضمانتنامه های پرداخت شده
۹۴۲,۷۷۶	۴,۸۸۳,۷۱۱	۸,۶۹۱,۴۳۵	مطالبات مشکوک الوصول ضمانتنامه های پرداخت شده
۳۷۹,۸۵۱,۴۵۹	۴۸۲,۰۸۴,۹۲۶	۶۴۸,۹۸۸,۴۵۱	خالص تسهیلات
۱۲,۹۷۵,۳۳۴	۱۸,۵۷۲,۲۹۷	۲۱,۸۲۶,۹۲۳	بدهکاران بابت سود تسهیلات دریافتی (تعهدی)
۱,۰۷۶	۷۳,۰۶۰	-	بدهکاران بابت سود تعهدی ضمانتنامه های پرداخت شده
۴۵۵,۱۵۹	۱,۲۳۱,۲۸۲	۱,۱۱۰,۴۷۱	بدهکاران بابت سود تعهدی اعتبارات اسنادی پرداخت شده
۳۹۳,۲۸۳,۰۲۸	۵۰۱,۹۶۱,۵۶۵	۶۷۱,۹۲۵,۸۴۵	جمع کل تسهیلات

۵-۲- انواع و مانده سپرده ها به تفکیک

سپرده های مشتریان :

سپرده های دیداری و مشابه

۱۴۰۱/۰۹/۳۰	۱۴۰۲/۰۹/۳۰	۱۴۰۳/۰۹/۳۰
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
۸۱,۱۴۸,۶۴۵	۹۱,۶۷۷,۳۴۹	۱۶۸,۳۴۲,۴۶۴
۱۳۵,۱۹۶	۱۵۱,۳۶۵	۷۲۲,۵۶۱
.	.	.
۸۸,۲۸۳,۸۴۱	۹۱,۸۲۸,۷۱۴	۱۶۹,۰۶۵,۰۲۵

سپرده های قرض الحسنه جاری - ریالی
سپرده های قرض الحسنه جاری - ارزی
وجوه اداره شده مصرف نشده

سپرده های پس انداز و مشابه

۱۴۰۱/۰۹/۳۰	۱۴۰۲/۰۹/۳۰	۱۴۰۳/۰۹/۳۰
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
۵,۸۰۷,۸۱۹	۱۳,۹۹۶,۷۲۱	۲۷,۵۴۶,۱۴۶
۵,۳۴۶,۵۱۲	۶,۸۱۹,۱۴۶	۱۹,۱۶۵,۰۵۲
۱۱,۱۵۴,۳۳۱	۲۰,۸۱۵,۸۶۷	۴۶,۷۱۱,۱۹۹

سپرده های قرض الحسنه پس انداز - ریالی
سپرده های قرض الحسنه پس انداز - ارزی

سایر سپرده ها و پیش دریافت ها

۱۴۰۱/۰۹/۳۰	۱۴۰۲/۰۹/۳۰	۱۴۰۳/۰۹/۳۰
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
۳۵,۹۳۱,۹۱۰	۱۵,۸۱۹,۱۹۱	۱۸,۹۱۹,۷۴۴
۴۲۹,۳۱۷	۳۳۸,۷۳۶	۳۳۱,۳۰۳
۷۱۷,۳۶۶	۲۶۹,۳۴۱	۶۴۶,۳۴۹
۱۸,۸۵۳	۲۱,۵۵۷	۲۲۹,۸۹۴
۱,۷۵۱,۸۴۷	۲,۸۹۳,۰۵۹	۱,۷۰۶,۱۴۹
۳۸,۸۴۹,۲۹۴	۱۹,۳۴۱,۸۸۴	۲۱,۸۲۳,۴۳۸

سپرده نقدی ضمانتنامه ها - ریالی
سپرده نقدی ضمانتنامه ها - ارزی
پیش دریافت اعتبارات اسنادی - ریالی
پیش دریافت اعتبارات اسنادی - ارزی
سایر

سپرده های سرمایه گذاری مدت دار

۱۴۰۱/۰۹/۳۰	۱۴۰۲/۰۹/۳۰	۱۴۰۳/۰۹/۳۰
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال
۲۶۰,۰۹۳,۲۸۳	۳۶۸,۹۹۵,۷۶۷	۴۸۷,۸۱۴,۹۵۲
۷۵,۱۷۶,۱۹۰	۱۰۲,۹۵۶,۳۴۷	۱۰۸,۶۷۵,۶۳۷
۳۴,۹۵۶	۱۷۳,۴۴۹	۲۹,۲۶۵,۱۹۵
۵۲۷,۲۵۲	.	.
۳۳۵,۸۳۱,۶۸۰	۴۷۲,۱۲۵,۵۶۳	۶۲۵,۷۵۵,۷۸۴

سپرده های سرمایه گذاری بلندمدت
سپرده های سرمایه گذاری کوتاه مدت
سپرده های سرمایه گذاری کوتاه مدت ویژه
سپرده های سرمایه گذاری دریافتی از بانکها و موسسات اعتباری

۳-۵- انواع و خالص تسهیلات اعطایی به تفکیک دولتی و غیردولتی

در حال حاضر تسهیلات بانک فقط غیردولتی و طبق یادداشت شماره ۵-۱ می باشد.

۵-۸- خالص تسهیلات به تفکیک جاری ، سررسید گذشته ، معوق ، مشکوک الوصول و سوخت شده

۱۴۰۳/۰۹/۳۰					شرح
جمع	مشکوک الوصول	معوق	سررسید گذشته	جاری	
۱۷,۶۲۱,۵۸۵	۱,۵۴۵,۸۸۹	۲۰۸,۱۷۰	۲۵,۹۴۵	۱۵,۸۴۱,۵۸۲	فروش اقساطی
۶۳۴,۹۳۸	۵۱۵,۷۳۷	-	-	۱۱۹,۲۰۱	جعاله
۲,۷۲۷,۰۲۰	۲۸,۲۴۳	-	-	۲,۶۹۸,۷۷۷	اجاره به شرط تملیک
۴,۷۶۲	۴,۷۶۲	-	-	-	سلف
۸۰۰,۳۱۸	۷۰۹,۹۷۷	-	-	۹۰,۳۴۰	مضاربه
۳۴,۴۶۱,۴۴۳	۵,۷۵۹,۵۴۰	۲,۵۴۴,۶۳۲	۳۵۴,۳۶۳	۲۵,۸۰۲,۹۰۸	مشارکت مدنی
۴۸,۷۲۳,۱۶۲	۴۶۷	۳۴۴,۴۶۷	۵۵۲,۸۹۲	۴۷,۸۲۵,۳۳۷	خرید دین
۷,۲۸۹,۸۴۰	۷,۲۸۹,۸۴۰	-	-	-	بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی پرداخت شده
۹,۵۴۶,۴۸۸	۸,۷۲۸,۱۶۱	-	-	۸۱۸,۳۲۷	بدهکاران بابت ضمانت نامه های پرداخت شده
۲۷,۹۴۶,۲۵۰	۴۹۱	۳,۵۰۳	۲۵,۹۰۳	۲۷,۹۱۶,۳۵۲	قرض الحسنه
۸۷,۷۴۵,۳۴۲	۱۵,۴۳۱,۹۲۵	-	۵,۳۶۷,۵۷۲	۶۶,۹۴۵,۸۴۶	تسهیلات ارزی
-	-	-	-	-	استصناع
۵۱۵,۳۷۴,۹۵۹	۳,۱۷۲,۴۷۸	۲۱۸,۰۴,۷۷۵	۱۱,۰۷۱,۹۹۸	۴۷۹,۳۲۵,۷۰۷	مراجعه
۲۷,۳۶۰,۳۷۲	-	-	-	۲۷,۳۶۰,۳۷۲	سایر تسهیلات
۷,۵۳۳,۶۰۶	-	-	-	۷,۵۳۳,۶۰۶	بدهکاران بابت کارت های اعتباری پرداخت شده
۷۸۷,۷۷۰,۰۸۵	۴۳,۱۸۷,۵۱۰	۲۴,۹۰۵,۵۴۷	۱۷,۳۹۸,۶۷۲	۷۰۲,۲۷۸,۳۵۶	جمع
					کسر می شود :
(۷۲,۳۲۸,۶۴۹)	-	-	-	(۷۲,۳۲۸,۶۴۹)	سود سالهای آتی
-	-	-	-	-	سود و کارمزد معوق
(۹,۴۱۳,۳۸۶)	(۶۴۲,۹۵۴)	(۳۷۳,۵۸۳)	(۲۶۰,۹۸۰)	(۸,۱۳۵,۸۶۸)	ذخیره عمومی مطالبات مشکوک الوصول
(۳۴,۱۰۲,۲۰۶)	(۲۸,۹۶۸,۴۹۴)	(۳,۵۶۹,۸۵۵)	(۱,۵۶۳,۸۵۶)	-	ذخیره اختصاصی مطالبات مشکوک الوصول
۶۷۱,۹۲۵,۸۴۵	۱۳,۵۷۶,۰۶۲	۲۰,۹۶۲,۱۰۹	۱۵,۵۷۳,۸۳۶	۶۲۱,۸۱۳,۸۳۹	مانده در ۱۴۰۳/۰۹/۳۰
۵۰۱,۹۶۱,۵۶۶	۱,۹۳۵,۷۷۳	۳,۳۲۰,۶۳۳	۷,۲۰۶,۳۶۶	۴۸۹,۴۹۸,۷۹۴	مانده در ۱۴۰۲/۰۹/۳۰
۳۹۳,۲۸۳,۰۲۸	۶,۹۶۵,۰۹۷	۱,۵۵۶,۸۸۰	۶,۶۸۴,۵۷۶	۳۷۸,۰۷۶,۴۷۵	مانده در ۱۴۰۱/۰۹/۳۰

۵-۱۲. مانده اقلام زیر خط ترازنامه نظیر بروات قبولی نویسی شده ، انواع ضمانت نامه ها ، انواع اعتبارات اسنادی ،
 ظهر نویسی ها ، وجوه اداره شده ، تضمینات و ...

۱۴۰۱/۰۹/۳۰	۱۴۰۲/۰۹/۳۰	۱۴۰۳/۰۹/۳۰	اقلام زیر خط
میلیون ریال	میلیون ریال	میلیون ریال	
۳۳۲,۹۰۰,۸۹۷	۳۰۲,۳۱۱,۵۷۱	۳۵۷,۹۱۱,۵۱۷	تعهدات مشتریان بابت ضمانتنامه های صادره
۶,۹۳۱,۴۱۴	۲,۷۶۵,۵۸۰	۲۱,۷۳۲,۰۸۲	تعهدات مشتریان بابت اعتبارات اسنادی
۹۵,۱۰۲,۸۷۷	۱۱۳,۴۵۴,۹۶۶	۱۰۳,۷۹۲,۵۹۰	تعهدات بابت تضمین اوراق مشارکت
۴۱۰,۷۷۵	۴۵۷,۵۶۴	۳۲۸,۵۶۵	وجوه اداره شده
۲,۵۳۹,۵۱۰	۳,۲۸۸,۲۶۵	۸۸۷,۲۲۶	سایر تعهدات مشتریان و حسابهای انتظامی

۱۵-۱-۱۵- گزارش مقایسه عملکرد موسسه اعتباری در خصوص مدیریت انواع ریسک با سیاست‌ها و برنامه‌های ارائه شده در دوره قبل و بیان دلایل مغایرت احتمالی آنها

سیاست‌ها و برنامه‌های مرتبط با مدیریت ریسک بانک کارآفرین وفق اسناد بالادستی شامل بخشنامه‌های بانک مرکزی در قالب حداقل الزامات در حوزه‌های مختلف ریسک و سایر مستندات ابلاغی مرتبط نهاد ناظر، آیین‌نامه‌های ریسک در حوزه‌های مختلف، سند اشتباهی ریسک، سند خط‌مشی اعتباری و همچنین برنامه‌های سالانه، تدوین می‌گردد.

• سند اشتباهی ریسک

سند اشتباهی ریسک از جمله مهمترین ابزارهای کنترل مدیریت ریسک براساس سنجه‌ها و شاخص‌های آتی نگر در بانک است و به منظور میزان ریسک‌پذیری بانک تدوین شده است. شاخص‌های مرتبط به صورت ادواری مورد پایش و نظارت قرار گرفته و گزارشات مرتبط و موارد نقض حدود و تخطی، در اختیار هیات مدیره و مدیران ارشد قرار می‌گیرد.

• ریسک اعتباری

موارد نظارتی و حدود مرتبط ذکرشده در آیین‌نامه ریسک اعتباری داخلی بانک که به استناد بخشنامه‌های مراجع نظارتی تدوین شده است، به صورت گزارش جامع و تحلیلی تهیه می‌شود. گزارش فوق به همراه موارد تخطی و نقض حدود و همچنین گزارش وضعیت اعتباری بانک در کمیته عالی ریسک در اختیار هیات مدیره قرار می‌گیرد. علاوه بر آن، مصوبات کمیته فرعی ریسک اعتباری که به منظور نظارت بر ریسک اعتباری در تمامی سطوح بانک و حصول اطمینان از رعایت حدود مصوب «کمیته عالی ریسک هیئت مدیره» توسط واحدهای سازمانی ذیربط تشکیل می‌شود، در اختیار هیات مدیره قرار می‌گیرد.

• خط مشی اعتباری

○ از رویکردهای استراتژیک بانک کارآفرین در حوزه ریسک اعتباری وفق خط مشی اعتباری ۱۴۰۳، کمک در جهت جهش تولید با مشارکت مردم، با جذب منابع و اندوخته‌های اشخاص و به کارگیری آن در تأمین مالی بخش‌های اقتصادی و تولید بوده است. در این راستا رشد مانده تسهیلات مشتریان حقوقی و حقیقی بانک طی یکسال اخیر به قرار زیر بوده است:

نوع مشتری	درصد رشد از شهریور ۱۴۰۲ تا شهریور ۱۴۰۳
حقوقی	۸٪
حقیقی	۶۲.۵٪

- همچنین به منظور تمرکززدایی و افزایش مشتریان حقیقی امکان ارائه تسهیلات خرد فوری در بستر Hibank فراهم شده است. این محصول با اتکا به امتیاز مشتریان مبنی بر رسوب حساب موجب مدیریت بهتر نقدینگی و افزایش تعداد مشتریان حقیقی می گردد.
- یکی دیگر از رویکردهای سند استراتژی بانک، بهبود جریان نقدینگی و کنترل ریسک نقدینگی و تمرکز تسهیلات اعطایی بر عقود مبادله‌ای می باشد. در این راستا سهم عقود مبادله‌ای را در طی دو سال اخیر نمایش داده می شود:

شهریور ۱۴۰۳	اسفند ۱۴۰۲	
۹۰.۵٪	۹۳.۴٪	سهم عقود مبادله ای از کل تسهیلات اعطایی
۹.۴٪	۶.۵٪	سهم عقود غیر مبادله ای از کل تسهیلات اعطایی

- با توجه به اینکه فرآیند اعتبارسنجی مشتریان بایستی به صورت صحیح و دقیق انجام شود و به منظور افزایش عملکرد تسهیلات، صنایع مزیت دار از لحاظ ریسک کم و بازده بالا شناسایی شده‌اند و در اختیار ارکان اعتباری جهت تصمیم گیری موثر اعتباری قرار گرفتند.
- با رویکرد مدیریت ریسک مشتریان کلان بانک، گزارشات ادواری مشتریان کلان در صنایع مختلف بر اساس سند ظرفیت سنجی مشتریان کلان جهت کمک به بالاترین ارکان اعتباری بانک تهیه می شود.
- در بررسی دقت و صحت اطلاعات در سامانه رتبه بندی داخلی، به صورت ادواری گزارش راستی آزمایی رتبه های اعتباری در دستور کار قرار گرفته است و نتیجه آن طی گزارش مبسوطی در کمیته عالی ریسک در اختیار هیات مدیره بانک قرار می گیرد. طبق فصل پنجم خط مشی اعتباری، اعطای تسهیلات/ ایجاد تعهدات برای مشتریانی که وفق استعلام رتبه بندی اعتباری ایران، رتبه آنها E می باشد، به جز درقبال وثایق گروه نقد برای شعب مجاز نمی باشند.

• ریسک عملیاتی

○ گزارش نقض حدود شاخص‌های کلیدی ریسک عملیاتی

در گام اول شاخص‌های کلیدی ریسک عملیاتی برای تمامی واحدهای ستادی و شعب بانک طراحی و ارسال شده است. در گام دوم واحدهای ستادی نقطه نظرات خود را به مدیریت ریسک منعکس می‌کنند. برای رسیدن به این منظور با برگزاری جلسات کمیته فرعی ریسک عملیاتی به موادی مانند حذف، اضافه یا ویرایش شاخص‌های کلیدی ریسک عملیاتی، تعیین بازه گزارش‌دهی و مشخص کردن میزان اهمیت هر ریسک پرداخته می‌شود که در حال حاضر در مرحله برگزاری جلسات کمیته فرعی ریسک عملیاتی قرار داریم. در گام سوم دریافت اطلاعات از واحدهای مربوطه و گزارش نقض حدود شاخص‌های کلیدی ریسک عملیاتی در بازه زمانی معین به مدیریت مربوطه، کمیته عالی ریسک و مدیریت ارشد بانک ارسال خواهد شد.

○ گزارش خودارزیابی ریسک و کنترل

با انجام خودارزیابی ریسک و کنترل در سطح شعب بانک، رخدادهای ریسک عملیاتی شناسایی شده است که بیش از نیمی از رخدادهای پایش و طبقه‌بندی شده است. نتایج حاصل از طبقه‌بندی به ترتیب درجه اهمیت در کمیته فرعی ریسک عملیاتی ارائه می‌شود و متناسب با رخداد شناسایی شده در جهت رفع یا کنترل رخداد مورد نظر تصمیم‌گیری می‌شود.

○ گزارش ریسک فرآیندها و مقررات

باتوجه به نتایج حاصل از خودارزیابی ریسک و کنترل، ریسک برخی از فرآیندهای داخلی سازمان مشخص گردید. با توجه به اولویت بررسی، موضوعات شناسایی شده در کمیته فرعی ریسک عملیاتی مطرح می‌گردد.

○ گزارش کفایت برنامه استمرار عملیات کاری

پروژه مدیریت تداوم کسب و کار (BCMS) بانک کارافرین در سال ۱۴۰۱ ابلاغ شده است و به فراخور موضوع احتمال وقوع رخدادهای و راه‌کارهای مقابله با آن در جلسات کمیته فرعی ریسک عملیاتی مطرح می‌شود.

○ گزارش کفایت ساختار مدیریت ریسک عملیاتی ویژه

بررسی کفایت ساختار مدیریت ریسک عملیاتی در سه حوزه، محاسبه سرمایه مورد نیاز برای پوشش ریسک عملیاتی، فرآیند خودارزیابی ریسک و کنترل و شاخص‌های کلیدی ریسک در حال انجام است.

● ریسک نقدینگی

○ ریسک نقدینگی امکان عدم توانایی بانک در ایفای تعهدات کوتاه مدت می باشد. با توجه به گستردگی و کاربرد مدل های متفاوتی که به عنوان یک سنجه برای ریسک نقدینگی استفاده می شود، در مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی، پایش مناسب ریسک نقدینگی از طرق مختلف انجام می گردد.

○ از جمله مهم ترین اقدامات این مدیریت جهت اندازه گیری، کنترل و پایش ریسک نقدینگی محاسبه سنجه های مختلف ریسک نقدینگی است. به این منظور مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی اقدام به تهیه سند جامع ریسک نقدینگی نموده است که مطابق این سند، سامانه جامع ریسک نقدینگی شامل ۱۰ ماژول است. این مدیریت با همکاری سایر مدیریت های مرتبط، از اواخر سال ۱۴۰۰ اقدام به راه اندازی سامانه جامع ریسک نقدینگی نموده است و در سال ۱۴۰۱ ماژول نسبت پوشش نقدینگی پیاده سازی شد که امکان مشاهده این نسبت به صورت روزانه و برخط برای اعضای محترم هیات مدیره و سایر استفاده کنندگان فراهم گردید. از اواخر دی ماه ۱۴۰۲، با تغییر کربانک گزارشگری از سامانه متوقف گردید. در حال حاضر اقدامات جهت راه اندازی مجدد سامانه گزارشگری نسبت پوشش نقدینگی آغاز گردیده است و امید است در مدت زمان مقرر سامانه مجدداً پیاده سازی شود و نسبت پوشش نقدینگی بطور روزانه مورد پایش قرار گیرد.

○ دیگر سنجه مهم مورد استفاده جهت پایش و کنترل ریسک نقدینگی، آزمون تنش است که به صورت سالانه و با استفاده از داده های روزانه تمامی ورودی ها و خروجی های نقدی از طریق ساتنا، پایا، چک و شتاب به پیش بینی میزان ورودی و خروجی مورد انتظار در بازه زمانی مورد نظر در آینده می پردازد.

● ریسک بازار

برای ارزیابی ریسک بازار در بانک کارآفرین، از روش های متداولی که در حال حاضر مورد تایید آخرین نسخه قوانین بین المللی بال ۲ و ۳ است، استفاده می شود. منظور از ارزش در معرض ریسک برای موقعیت

خرید، زیان بالقوه^۱ در دوره زمانی خاص در ارزش یک دارایی ریسکی و یا سبد دارایی در سطح اطمینان مشخص است. با توجه به نوع سبد سرمایه‌گذاری بانک، دارایی‌هایی که دچار نوسان‌های قیمتی روزانه می‌شوند شامل دو گروه سبد سهام سریع‌المعامله در بازار بورس تهران و موقعیت باز ارزی^۲ (NOP) بانک می‌باشد. نکته حائز اهمیت در محاسبه ریسک بازار این است که بانک‌ها علاوه بر دقت در برآورد مدل‌های ارزیابی ریسک بازار به بهینه بودن آن نیز اهمیت بسیار می‌دهند.

در این راستا، برای محاسبه ارزش در معرض ریسک سبد سرمایه‌گذاری بانک که فقط شامل سهام می‌باشد از روش محاسبه توزیع کرنل استفاده می‌شود. در روش کرنل هیچگونه فرضی، از جمله نرمال بودن توزیع بازدهی، به محاسبات تحمیل نمی‌شود. این الگو برای سبدهای سرمایه‌گذاری استفاده می‌شود که بازده یا سود و زیان آن‌ها تابعی از رفتار بازده عامل ریسک یا بازده دارایی آن باشد. همچنین، برای محاسبه ارزش در معرض ریسک نرخ ارز از روش واریانس-کوواریانس استفاده می‌شود.

• ریسک فناوری اطلاعات

در سال ۲۰۰۹، مؤسسه ایساکا چارچوبی به نام IT Risk برای مدیریت ریسک فناوری اطلاعات ارائه کرد. این مدیریت شامل شناسایی، ارزیابی، کنترل و پیشگیری از ریسک‌های مرتبط با فناوری اطلاعات است. در مدیریت ریسک فناوری اطلاعات همچنین از چارچوب‌ها و استانداردهای مختلفی مانند COBIT، ITIL، ISO 27001، ISO 31000، ISO 27005، ISO 37500، PCI DSS، TIA942، DC-100، FCAPS، ISACA Risk IT، ISACA ITAF استفاده می‌شود. همچنین، ایجاد فرهنگ امنیتی در سازمان و آموزش کارکنان نقش مهمی در این زمینه دارد.

گزارش‌های این حوزه به دو بخش گزارش‌های دوره‌ای از بخش‌های مختلف زیرساخت فناوری اطلاعات بانک (دیتاستر، ویندوز سرور، لینوکس سرور، Storage، Repositories، پایگاه‌های داده، سطوح دسترسی، برنامه تداوم کسب و کار، کوربانک، کلاینت‌ها، وب اپلیکیشن، پروژه‌ها و برون سپاری‌های فناوری اطلاعات، پلتفرم‌های دیجیتال و سایر الزامات امنیتی) و همچنین گزارش‌های موردی از تهدیدها و آسیب‌های نوظهور می‌باشد. شایان ذکر است حسب الزامات بخشنامه حداقل الزامات ریسک فناوری اطلاعات مؤسسات اعتباری، به صورت دوره‌ای گزارش مختصری از فعالیت‌های فصل نهم این بخشنامه در سامانه مهتاب بارگذاری می‌گردد.

---

¹ Potential loss

² Net Open Positions

۶- ریسک اعتباری

هرگونه خسارت ناشی از عدم پرداخت به‌هنگام تسهیلات و ایفای تعهدات مشتریان و به عبارتی دیگر احتمال بروز زیان ناشی از عدم ایفای به موقع تمام یا قسمتی از تعهدات ناشی از دریافت خدمات اعتباری، توسط طرف مقابل (به دلایلی همچون عدم تمایل، عدم توانایی مالی، وجود موانع در انجام تسویه و ...) ریسک اعتباری نام دارد.

۶-۱- سیاست‌ها و خط‌مشی‌های اعتباری:

سیاست‌ها و خط‌مشی‌های اعتباری بانک همه ساله با لحاظ بازده و ریسک بالقوه و سازگار با مقررات نهاد ناظر توسط مدیریت ارشد تصویب و در کل سطح بانک اعلام می‌گردد. مضاف بر این، بانک کارآفرین مجموعه‌ای از سیاست‌ها و مقررات تکمیلی را در ارتباط با حصول به اهداف مقرر در خط‌مشی اعتباری سالانه تصویب و یا مقررات و فرایندهای قبلی را متناسب با آخرین خط‌مشی و سیاست‌های اعتباری مورد تجدید نظر قرار می‌دهد. در بعد انفرادی، بانک کارآفرین علاوه بر قضاوت‌های کارشناسی و سامانه اعتبارسنجی بیرونی، از سامانه رتبه‌بندی داخلی نیز به عنوان یک ابزار تحلیلی مکمل جهت انتخاب مناسب‌ترین مشتریان استفاده می‌نماید. مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی همگام با مدیریت‌های بازرسی، مدیریت اعتبارات و مدیریت بودجه و امور مجامع مجموعه‌ای از اقدامات را با اهداف افزایش کیفیت اعتبارسنجی، بهبود کیفیت اطلاعات مورد استفاده، پایش و گزارش‌دهی ریسک تمرکز و ریسک همبستگی در سبد اعتباری، کافی بودن پوشش تسهیلات و موارد مرتبط با شناسایی، پایش و کنترل ریسک اعتباری انجام می‌دهد. نمونه‌ای از اقدامات مورد استفاده در این زمینه در بانک کارآفرین را می‌توان به شرح ذیل برشمرد:

۱. تهیه شناسنامه مشتریان بزرگ تسهیلاتی بانک

۲. رتبه‌بندی سالانه مشتریان اعتباری

۳. ارزیابی عملکرد شعب در ثبت اطلاعات سامانه رتبه‌بندی داخلی
۴. بررسی دقت و به‌روز بودن اطلاعات در سامانه رتبه‌بندی داخلی
۵. ارزیابی سامانه رتبه‌بندی داخلی و ارتقاء آن و افزودن ماژول‌های جدید متناسب با نیاز بانک
۶. بررسی و مقایسه رتبه مشتریان با توجه به عملکرد اعتباری مشتری و وثایق آن
۷. بررسی ثبت اطلاعات اعتباری مشتریان اعتباری در سامانه آفرین از منظر ریسک
۸. بررسی کفایت وثایق ثبت شده برای مشتریان اعتباری
۹. پایش و گزارش‌دهی تسهیلات و تعهدات کلان مشتریان اعتباری
۱۰. پایش و گزارش‌دهی تسهیلات و تعهدات کلان اشخاص مرتبط با بانک
۱۱. ارزیابی عملکرد اعتباری مراجع مختلف تصمیم‌گیری اعتباری در بانک
۱۲. کنترل حدود اختیارات شعب و ارکان اعتباری
۱۳. رتبه‌بندی زیر بخش‌های صنعت به تفکیک کدهای ISIC
۱۴. بررسی تمرکز ریسک اعتباری به تفکیک بخش‌های مختلف اقتصادی و زیر بخش صنعت
۱۵. بررسی تمرکز ریسک اعتباری به تفکیک مشتریان حقیقی و حقوقی
۱۶. بررسی عملکرد بازپرداخت تسهیلات با توجه به کیفیت وثایق
۱۷. مقایسه شعب بانک براساس مانده تسهیلات غیرجاری
۱۸. بررسی ترکیب و کیفیت سبد اعتباری بانک و تغییرات آن
۱۹. ارزیابی عملکرد شعب بانک از منظر ریسک اعتباری

۶-۲- واحدهای اجرایی مدیریت ریسک اعتباری:

مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی متولی اصلی امور اجرایی مرتبط با مدیریت ریسک اعتباری در بانک کارآفرین است. در این راستا اداره‌ای تحت عنوان «ریسک و کنترل» با پنج گروه تخصصی زیر مجموعه تشکیل شده است که از بین گروه‌های تخصصی گروه «کارشناسان ریسک اعتباری» به طور مشخص کلیه اقدامات مورد نیاز در راستای شناسایی،

سنجش و ارزیابی، پایش و گزارش‌دهی و اقدامات مربوط به کاهش و مدیریت ریسک اعتباری را انجام می‌دهند. برای این منظور مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی با مدیریت‌ها و کمیته‌های تخصصی ذیربط مثل مدیریت اعتبارات، مدیریت برنامه ریزی و نظارت اعتباری تعاملاتی دارد.

۳-۶- حدود اختیارات سطوح مختلف سازمانی برای تصویب تسهیلات و تعهدات:

حدود اختیارات سطوح مختلف سازمانی برای تصویب تسهیلات و تعهدات در بانک کارآفرین سالانه مورد بازنگری قرار گرفته و آخرین حدود مصوب در قالب «خط مشی اعتباری سالانه» در سطح کل بانک ابلاغ می‌گردد. مطابق با آخرین خط مشی ابلاغی، هیات مدیره، هیات عامل و کمیته اعتباری مرکز به ترتیب بیشترین سطح اختیارات اعتباری را دارند. سطح اختیارات شعب به دلیل وجود ریسک عملیاتی پائین‌ترین بوده و بسته به نوع خدمات و محصولات اعتباری، نوع مشتریان (حقیقی و حقوقی)، نوع و گروه بندی وثایق، مدت بازپرداخت به شش گروه شعبه مستقل، شعبه ممتاز، شعبه درجه ۱، شعبه درجه ۲، شعبه درجه ۳ و شعبه درجه ۴ تفکیک گردیده است. کلیه شعب موظف هستند با رعایت مقررات مربوط به حدود اختیارات اعتباری شعب برای تصویب تسهیلات اعتباری و ضمانت نامه، همه درخواست‌های اعتباری مشتریان را که در حدود اختیارات تفویض شده باشد (با احتساب تعهدات و بدهی‌های موجود مشتری) در کمیته اعتباری شعبه مطرح و اتخاذ تصمیم نمایند. در مواردی که درخواست مشتری بیش از حد اختیاری شعبه باشد، مراتب با اظهار نظر کمیته اعتباری شعبه برای اتخاذ تصمیم نهایی با مستندات لازم به مدیریت امور اعتبارات ارجاع داده شده و سپس با توجه به میزان اعتبار پیشنهادی به ترتیب در کمیته اعتباری مرکز، هیات عامل و هیئت مدیره مطرح و تصمیم‌گیری خواهد شد.

۶-۴- میزان پذیرش ریسک اعتباری

بر اساس جلسات کمیته عالی ریسک، میزان اشتباهی ریسک بانک تصویب و برخی از نسبت‌های مهم مرتبط با پذیرش ریسک در جداول ادامه به شرح زیر ارائه شده است. در این جداول ریسک اعتباری مشتریان بر مبنای بررسی‌های کارشناسی و اعتبارسنجی مشتری و رتبه اخذ شده از سامانه رتبه‌بندی داخلی صورت می‌گردد.

۶-۵- میزان و وضعیت تمرکز تسهیلات و تعهدات به تفکیک گروه‌های مختلف

مشتریان، بخش اقتصادی، مناطق جغرافیایی و نظایر آن

جدول ۲: سهم بخش‌های مختلف اقتصادی از تسهیلات اعطایی

بخش اقتصادی	درصد تمرکز تسهیلات
ساختمان	۵٪
بازرگانی	۱۵٪
صنعت و معدن	۵۳٪
کشاورزی	۳٪
مالی	۸٪
خدمات	۱۶٪

۶-۶- توزیع تسهیلات غیرجاری بر اساس بخش‌های اقتصادی

جدول ۳: سهم بخش‌های مختلف اقتصادی از مانده تسهیلات غیرجاری

بخش اقتصادی	۱۴۰۳/۰۶/۳۱	۱۴۰۲/۱۲/۲۹
صنعت و معدن	٪۵۰	٪۵۲
ساختمان	٪۱۳	٪۱۰
بازرگانی	٪۱۰	٪۹
خدمات	٪۲۲	٪۱۵
کشاورزی	٪۱	٪۶
مالی	٪۴	٪۸

۶-۷- نوع و مبلغ وثایق اخذ شده از مشتریان اعتباری

جدول ۴: ارزش و نسبت وثایق مشتریان اعتباری به مانده تسهیلات اعطایی

انواع اصلی وثایق	نسبت به کل وثایق	نسبت به کل تسهیلات
اوراق سهام	۲.۴٪	۸.۲٪
اموال غیر منقول در رهن بانک	۴.۲٪	۱۴.۵٪
سفته	۱۲.۲٪	۴۱.۶٪
قرارداد لازم‌الاجرا	۳۸.۵٪	۱۳۱.۶٪
سپرده ربالی	۰.۵٪	۱٪
چک	۴۲.۱۱٪	۱۴۳.۸٪
سایر	۰.۱٪	۱.۱٪

۶-۸- جدول تحلیل کیفیت اعتباری تسهیلات و تعهدات اعطایی

این جدول براساس مانده تسهیلات بانک تهیه گردیده است.

جدول ۵: ترکیب طبقه تسهیلات اعطایی

عملکرد	۱۴۰۳/۰۶/۳۱	۱۴۰۲/۱۲/۲۹
جاری	٪۸۵	٪۹۱.۹
سررسید گذشته	٪۳	٪۲.۲
معوق	٪۷	٪۰.۶
مشکوک الوصول	٪۵	٪۵.۳

۶-۹- نسبت تسهیلات کوتاه مدت بانک

جدول زیر نسبت تسهیلات کوتاه مدت بانک را به تفکیک مانده و تعداد در بازه زمانی یکساله و

شش ماهه نشان می‌دهد.

نسبت تسهیلات کوتاه مدت به کل تسهیلات		
نسبت تسهیلات کوتاه مدت به کل تسهیلات	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۳/۰۶/۳۱
نسبت مانده تسهیلات کوتاه مدت به کل تسهیلات	۸۷.۵٪	۸۸.۳٪
نسبت تعداد تسهیلات کوتاه مدت به کل تسهیلات	۲۵.۸٪	۲۹.۱٪

۶-۱۰- فرآیند اعتبارسنجی متقاضیان

فرآیند کلی اعتبارسنجی در بانک کارآفرین تحت اصول و مبانی زیر اجرا می‌شود:

۱. شعب مسئولیت اولیه برای پذیرش مشتری، تهیه گزارشهای اعتباری و دریافت گزارش رتبه‌بندی مشتری، استعلام از سامانه های موجود و نگهداری اطلاعات را برعهده دارند. رتبه‌بندی مشتریان توسط سامانه داخلی بانک که توسط واحد ریسک طراحی شده است با استفاده از مدل های آماری به تفکیک سه گروه مشتریان حقیقی، حقوقی

ساختمانی و حقوقی غیر ساختمانی انجام می گیرد. شعب بانک مسئولیت ورود اطلاعات به سامانه را دارند و بر اساس اطلاعات وارد شده رتبه مشتری دریافت می گردد. کنترل صحت اطلاعات وارد شده بصورت منظم و دوره ای توسط مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی انجام می گیرد.

۲. مدیریت اعتبارات مسئولیت بررسی پیشنهادهای ارائه شده توسط شعب، بررسی رتبه مشتری، مدیریت حدود اعتباری شعبه و اظهارنظر اعتباری را برعهده دارد.

۳. کمیته های اعتباری مسئولیت تصویب اعتبار در نهادهای تصمیم گیری با توجه به مبلغ اعتبار را برعهده دارند.

۴. واحد مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی مسئولیت نظارت بر اعتبارات اعطائی از طریق طراحی و به روزرسانی سیستم رتبه بندی، پایش و گزارش دهی ریسک اعتباری را با استفاده از شاخص های از پیش تعریف شده برعهده دارد.

۵. مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی در انجام وظایف خود مستقل و بدون تاثیرپذیری از سایر مدیریت ها و واحدهای سازمانی ذیربط با امور اعتباری مشتریان عمل می نماید.

جدول ۶: فرآیند اعتبارات و مسئولیت واحدهای سازمانی

عنوان وظیفه	ارزیابی، کنترل و نظارت ریسک اعتباری	تصویب تسهیلات	اعتبار سنجی، نظارت بر فرآیند اعطای اعتبار، مدیریت وثایق	پذیرش مشتری و تشکیل پرونده اعتباری
مسئول	مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی	کمیته‌های اعتباری	مدیریت اعتبارات، برنامه ریزی و نظارت اعتباری	شعب
شرح وظایف	<p>- ارائه مدل رتبه‌بندی و به روز رسانی آن</p> <p>- بازنگری پرتفوی اعتباری و تحلیل حساسیت</p> <p>- نظارت بر رعایت سیاستها و آیین نامه</p> <p>- بررسی رعایت مقررات و مطابقت با قوانین</p> <p>- نظارت بر حدود</p>	<p>- تصویب از طریق نهادهای تصمیم گیری (کمیته‌های اعتباری و هیئت مدیره)</p>	<p>- اظهار نظر اعتباری</p> <p>- اعلام نظر در مورد رتبه بندی اعتباری</p> <p>- بازنگری مستندات تسهیلات</p> <p>- مدیریت ساختار حدود</p> <p>- سیستم مدیریت اطلاعات اعتباری</p>	<p>- پذیرش اولیه مشتری</p> <p>- جمع آوری اطلاعات مشتری</p> <p>- ارزیابی اعتباری</p> <p>- مذاکره با مشتری</p> <p>- ارائه پیشنهاد تسهیلات</p> <p>- رتبه‌بندی مشتری</p> <p>- دریافت استعلام از شرکت مشاوره رتبه‌بندی ایران</p> <p>- استعلام بانک مرکزی مبنی بر نداشتن تسهیلات غیر جاری و چک برگشتی</p> <p>- سایر امور تعریف شده</p>

۶-۱۱- روش سنجش ریسک اعتباری

برای سنجش ریسک اعتباری در بانک کارآفرین علاوه بر قضاوت کارشناسی ارکان مختلف اعتباری، سیستم رتبه‌بندی داخلی مشتریان حقیقی و حقوقی طراحی شده است. این سامانه با توجه به اطلاعات ورودی و رتبه ای که به مشتری اختصاص می‌دهد یک دید کلی از مشتری در اختیار مسئولین اعتباری قرار می‌دهد.

در این سامانه، مشتریان حقیقی و حقوقی به تفکیک مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. مدل رتبه‌بندی شامل شاخص‌های کمی و کیفی است که هر شاخص یک وزنی دارد که به نمرات هم‌تراز تبدیل شده است. با استفاده از میانگین‌گیری وزنی، یک نمره نهایی بین صفر تا ۱۰۰ برای هر مشتری حاصل می‌شود، در نهایت با استفاده از این نمرات، رتبه نهایی مشتری تعیین می‌گردد. در سامانه بخشی هم برای رتبه پیشنهادی شعبه در نظر گرفته شده است که این رتبه بر اساس شناخت مسئولان شعب از مشتری داده می‌شود.

از آنجاییکه وضعیت اعتباری هر مشتری ممکن است تغییر نماید، بنابراین هر بار که مشتری تقاضای جدیدی را درخواست می‌نماید و یا شرایطی از مصوبه قبلی اعتباری تغییر می‌کند فرآیند اعتبارسنجی مجدداً برای مشتری تکرار می‌گردد. مگر آنکه از زمان آخرین استعلام کمتر از ۶ ماه گذشته باشد.

۶-۱۲- روش های کاهش ریسک اعتباری

بانک کارآفرین با توجه به سطح ریسک و نوع و میزان پوشش تسهیلات قابل دریافت از هر یک از مشتریان از رویکردهای متعارف برای مدیریت ریسک اعتباری یعنی؛ اجتناب، انتقال، کنترل و پذیرش ریسک استفاده می‌نماید. رویکرد بانک برای مشتریان پرریسک (با تشخیص رکن اعتباری مربوطه و رتبه اعتباری تخصیصی از سوی سامانه رتبه‌بندی داخلی) که وثایق و تضامین با نقد شوندگی قابل قبول مکفی نداشته باشد استفاده از رویکرد اجتناب است. برای مشتریان پذیرفته شده با سطح ریسک قابل قبول، بسته به سطح ریسک مشتری، بانک از رویکرد کنترل ریسک اعتباری با استفاده از روش‌های

متداول مثل اخذ وثایق و تضامین و یا برخی شروط و محدودیت های ضمن عقد استفاده می نماید. اخذ وثایق و تضامین رایج ترین روش پذیرفته شده در بانک کارآفرین بوده و بر این اساس سیاست مشخصی را درباره موضوعات پیرامونی وثایق و تسهیلات مثل لیست وثایق مورد قبول، ضرایب نقد شوندگی هر یک از وثایق، میزان پوشش مورد نیاز، حدود اختیار هر یک از ارکان اعتباری در قبال وثایق مختلف و شرایط حقوقی ترهین و فک رهن و دیگر موارد مشابه را در قالب آئین نامه های مختلف تدوین و در سطح بانک مورد استفاده قرار می دهد. رویکرد انتقال در بانک عمدتاً محدود به انتقال ریسک مترتب بر وثایق بوده و بیمه وثایق رایج ترین روش در این زمینه می باشد. بانک به عنوان گام آخر و برای پوشش ریسک باقیمانده اعتباری اقدام به تخمین سرمایه مورد نیاز برای پوشش ریسک اعتباری با استفاده از مقررات بانک مرکزی و استاندارد بازل می نماید. تامین حداقل سرمایه نظارتی مورد نیاز سطح اطمینانی را درباره توانایی بانک درباره پوشش کافی ریسک اعتباری فراهم می نماید.

۶-۱۳- معیارهای دریافت وثایق برای اقلام در معرض ریسک اعتباری

معیار دریافت وثایق با توجه به رتبه مشتری و اعتبارسنجی مشتری صورت می گیرد. هر قدر مشتری از نظر اعتباری ریسک کمتری داشته باشد وثایق دریافتی مشتری کمتر و هر قدر مشتری از نظر اعتباری ریسک بیشتری را برای بانک داشته باشد وثایق دریافتی از مشتری محکمتر با قدرت نقدشوندگی بالاتری خواهد بود. به منظور اطمینان از کفایت پوشش، همه وثایق بصورت دوره ای ارزیابی می گردد. تعداد دفعات تجدید ارزیابی وثایق با پیشنهاد مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی و تأیید کمیته عالی ریسک هیئت مدیره تعیین خواهد شد.

۶-۱۴- سازوکارهای کنترل و پایش ریسک اعتباری

سازوکارهای کنترل و پایش ریسک اعتباری در بانک کارآفرین به شرح ذیل می باشد:

- ✓ حصول اطمینان از این امر که تسهیلات اعطایی مطابق با قراردادهای موجود است
- ✓ حصول اطمینان از نحوه بکارگیری و کاربرد وجوه
- ✓ حصول اطمینان از بازپرداخت به موقع و واکنش سریع در صورت عدم بازپرداخت

✓ حصول اطمینان از پوشش بدهی مشتری توسط جریان نقدی پیش بینی شده در

تسهیلات کلان

✓ حصول اطمینان از پوشش کافی وثائق در قبال شرایط جاری وام گیرندگان و

تسهیلات غیر جاری

✓ شناسایی و طبقه بندی مشکلات بالقوه اعتبارات مساله دار در اسرع وقت

۱۵-۶- نحوه مدیریت تسهیلات غیر جاری و میزان ذخایر مربوط به آن ها

کمیتته مطالبات غیر جاری مسئول سیاستگذاری، تحلیل آماری تسهیلات غیر جاری و

پیگیری های موردی پرونده های دارای اهمیت است.

اداره پیگیری و وصول مطالبات غیر جاری به محض شناسایی مطالبات غیر جاری،

اطلاعات تکمیلی را در مورد مشتری از جمله شناسایی اموال، بررسی وضعیت ضامنین وی،

وضعیت مالی و سایر فعالیت های مشتری را جمع آوری و مراتب را به واحدهای ذیربط در بانک

کارآفرین ارسال می نماید. همچنین این اداره موظف است این اطلاعات را مطابق با مقررات

بانک مرکزی (در فرمت های مشخص و موعده مقرر) در اختیار بانک مرکزی قرار دهد.

سیاست های کلی و عمومی بانک در خصوص وصول تسهیلات غیر جاری، تابع "دستورالعمل

اجرایی وصول تسهیلات غیر جاری" مصوب در بانک کارآفرین و الحاقیه های بعدی است.

در راستای محاسبه ذخیره مطالبات غیر جاری مطابق با بخشنامه های بانک کارآفرین هر

یک از مدیریت های ذیربط موظف به انجام وظایف زیر هستند:

الف) مدیریت بودجه و امور مجامع

✓ محاسبه ذخیره عمومی و اختصاصی مطالبات بر اساس دستورالعمل مربوط و ارسال

فهرست مشتریان اعتباری دارای تسهیلات غیر جاری ریالی و ارزی به مدیریت های

اعتبارات و حقوقی در پایان هر سال مالی و یا در مقاطع تهیه صورت های مالی

✓ اعمال تعدیلات لازم در محاسبه ذخیره مطالبات اختصاصی (خاص) با رعایت مفاد

دستورالعمل حاضر

ب) مدیریت اعتبارات

در پایان هر سال مالی و یا در مقاطع تهیه صورت های مالی بمنظور برآورد پوشش هر چه دقیقتر ریسک بانک در خصوص محاسبه ذخیره اختصاصی (خاص) فهرست آن تعداد از مشتریان اعتباری که می بایست علاوه بر رعایت موارد مندرج ملاحظاتی خاص در مورد آنان لحاظ گردد همراه با گزارشات توجیهی را همزمان در دو نسخه تهیه و یک نسخه را به مدیر عامل محترم بانک و نسخه دوم را جهت بررسی به مدیریت ریسک ارایه می نماید تا متعاقبا در کمیته ریسک جهت اتخاذ تصمیم نهایی مطرح گردد،

ج) مدیریت حقوقی

اظهار نظر در خصوص نتیجه و وضعیت پرونده حقوقی مشتریانی که بر اساس فهرست ارسالی مدیریت امور مالی برای آنها ذخیره اختصاصی (خاص) محاسبه شده است.

د) مدیریت ریسک

با توجه به محدودیت زمانی در مقاطع تهیه صورت های مالی می بایست در اسرع وقت نسبت به بررسی گزارش مدیریت های اعتبارات و حقوقی اقدام نموده و گزارش نهایی را جهت اتخاذ تصمیم به کمیته ریسک ارایه نمایند،

ه) کمیته ریسک

با دریافت گزارش مدیریت ریسک، موضوع در اولین جلسه کمیته مذکور مطرح و پس از بررسی های لازم و اتخاذ تصمیم نهایی مراتب جهت اعمال محاسبات مورد نظر به مدیریت بودجه و امور مجامع اعلام می گردد.

۷- ریسک نقدینگی

۷-۱- سیاست ها و خط مشی های مدیریت ریسک نقدینگی

در حال حاضر مدیریت ریسک نقدینگی بر اساس رویکرد ایستا و پویا در حال انجام می باشد. سیاست و خط مشی مدیریت ریسک نقدینگی در بانک کارآفرین در بخشنامه های داخلی ابلاغی بر اساس استانداردهای بین المللی مانند بازل ۲، ۳ و گزارشات IMF است. در این راستا آخرین آیین نامه ریسک نقدینگی توسط مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی در سال ۱۴۰۰ تدوین و در کمیته عالی ریسک هیات مدیره به تصویب رسیده است.

۷-۲- واحدهای اجرایی ریسک نقدینگی

الف) کمیته عالی ریسک هیأت مدیره مسئولیت پایش و کنترل ریسکهای مهم نقدینگی در بانک است، همچنین این کمیته مسئول اصلی درخواست بازبینی و تصویب آیین نامه نقدینگی است.

ب) کمیته داری و بدهی (ALCO) مسئول بررسی تجزیه و تحلیل ساختار داریها و بدهیهای بانک به منظور افزایش سودآوری همراه با کنترل و مهار ریسکهای نقدینگی، بازار و اعتباری بوده و متشکل از مدیر عامل و معاونین و مدیران ارشد بانک (مدیر عامل و برخی از اعضای هیات مدیره، معاونین مدیرعامل و مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی) می باشد.

ج) کمیته فرعی نقدینگی، عملیاتی و بازار متشکل از مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی و دیگر مدیریتهای تخصصی ذیربط بسته به نوع ریسک می باشد. این کمیته دستورالعملهای مهم و گزارشات اصلی نظارت را به کمیته عالی ریسک هیئت مدیره ارائه می دهد.

د) مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی علاوه بر اجرای آیین نامه ریسک نقدینگی وظیفه اندازه گیری و نظارت بر وضعیت ریسک نقدینگی را دارد و مسئول ارائه گزارشات ادواری ریسک نقدینگی به مدیریت ارشد بانک می باشد. این کار با همکاری مدیریت بودجه و امور مجامع و به کمک سیستمهای اطلاعاتی بانک انجام می شود.

ه) مدیریت بودجه و امور مجامع همراه با مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی به طور مشترک مسئول اجرای آیین‌نامه ریسک نقدینگی و نظارت بر ریسک نقدینگی بوده و موظف به ارائه گزارشات به هنگام به مدیریت ارشد بانک می باشد.

۳-۷- ترکیب، میزان و سررسید سپرده ها و نقاط تمرکز آن

جدول ۷: میزان سپرده ها بر اساس تجزیه سنی

۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۳/۰۶/۳۱	سپرده‌های سرمایه‌گذاری به تفکیک سررسید
۱۱۸,۵۳۰	۱۰۴,۸۳۸	کمتر از یک ماه
۴,۲۱۵	۴۱,۳۴۳	از یک ماه تا سه ماه
۹,۷۷۵	۷۷,۰۴۳	از سه تا شش ماه
۱۵۷,۳۴۴	۲۱۲,۰۰۶	۶ ماه تا ۱ سال
۱۹۳,۱۵۲	۱۴۴,۹۸۷	بیش از یک سال
۴۸۳,۰۱۶	۵۸۰,۲۱۷	جمع کل

جدول ۸: مقدار سپرده بر اساس نوع ارز

درصد تغییرات	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۳/۰۶/۳۱	سپرده ها به تفکیک ارزی و ریالی ^۱
(۹.۱)	۱۳,۸۸۰	۱۲,۶۲۴	سپرده های ارزی
۱۹.۸	۶۰۳,۵۱۹	۷۲۲,۷۵۷	سپرده های ریالی
۱۹.۱	۶۱۷,۳۹۹	۷۳۵,۳۸۱	جمع

^۱ شامل چهار سپرده ریالی و ارزی می گردد. (سپرده های نقدی ضمانت نامه و پیش دریافت اعتبار اسنادی و سپرده های بین بانکی را

شامل نمی شود.)

جدول ۹: میزان سپرده ها براساس نوع سپرده^۱

درصد تغییرات	۱۴۰۲/۱۲/۲۹	۱۴۰۳/۰۶/۳۱	سپرده ها به تفکیک نوع (میلیارد ریال)
۱۸.۱	۱۲۲,۸۸۹	۱۴۵,۱۰۵	سپرده دیداری
۸	۱۱۵,۱۲۱	۱۲۴,۳۰۲	سپرده کوتاه مدت
۲۴	۳۶۵,۵۰۵	۴۵۳,۳۴۸	سپرده بلند مدت (یک تا سه ساله)
۳۷.۲	۱۵,۴۶۲	۲۱,۲۲۱	سایر سپرده ها
(۸.۱)	۱۴,۳۱۸	۱۳,۱۵۸	سپرده ارزی
۱۹.۶	۶۳۳,۲۹۵	۷۵۷,۱۳۴	جمع کل سپرده

۷-۴- ترکیب میزان و سررسید تسهیلات و سایر دارایی ها دارایی های با درجه

نقدشوندگی بالا

جدول ۱۰: تجزیه سنی دارایی های با اهمیت (میلیارد ریال)

شرح	کمتر از یک ماه	۱ تا ۳ ماه	۳ تا ۶ ماه
موجودی های نقد	۳۹,۶۶۱		۳۱۰,۷۱۴
مطالبات از بانک مرکزی	۳۶,۱۵۴	۵,۴۷۵	۹,۷۶۴
مطالبات از بانک ها و مؤسسات اعتباری	۱۰۷,۸۹۱	۰	۰
اوراق مشارکت و سایر اوراق مشابه	۵,۰۲۶	۶,۹۸۷	۵,۶۲۲
سرمایه گذاری ها و مشارکت ها	۳۵۸	۰	۰
تسهیلات اعطایی	۹۴,۰۳۳	۹۳,۱۸۸	۸۲,۴۱۷
حساب های دریافتی و مطالبات از شرکت ها	۱۳۵,۶۶۸	۲۱,۲۴۵	۰
دارایی های ثابت	۰	۰	۰
سایر دارایی ها	۰	۱,۴۲۳	۱,۵۳۸
جمع	۴۱۸,۷۹۱	۱۲۸,۳۱۸	۴۱۰,۰۵۵

۱ در این جدول میزان سود پرداختی به سپرده ها نیز لحاظ شده است.

جدول ۱۱: نسبت های مهم نقدینگی

نسبتهای نقدینگی	۱۴۰۳/۰۶/۳۱	۱۴۰۲/۱۲/۲۹
دارایی نقد و معادل نقد به کل دارایی ها	۲۹٪	۳۱.۳٪
دارایی نقد و معادل نقد به کل سپرده ها	۵۴٪	۶۴.۱٪
دارایی نقد و معادل نقد به سپرده های دیداری	۲۶۱٪	۳۰۱.۹٪
تسهیلات مشتریان به سپرده مشتریان	۷۳.۷٪	۸۶.۱٪
کل تسهیلات به کل سپرده ها	۷۳٪	۴۷.۹٪
سپرده دیداری به کل سپرده ها	۲۰٪	۲۱.۲٪
تسهیلات به سپرده های یکساله و بالاتر	۱۲۲٪	۱۴۹.۳٪
دارایی نقد و معادل نقد به ارقام زیر خط (اعتبارات اسنادی و ضمانت نامه)	۱۱۰.۱٪	۱۳۲.۱٪

ورودی ها و تعهدات ریالی در دوره آتی

جدول ۱۲: جریانهای ورودی و تعهدات دوره های آتی (میلیارد ریال)

شرح	کمتر از یک ماه	۱ تا ۳ ماه	۳ تا ۶ ماه
بدهی به بانکها و موسسات داخلی و خارجی	۴۱,۰۷۱	۰	۰
سپرده های دیداری	۱۵۵,۱۶۴		
سپرده های سرمایه گذاری	۱۰۴,۸۳۸	۴۱,۳۴۳	۷۷,۰۴۳
تسهیلات کوتاه مدت دریافتی از بانک مرکزی	۶۲,۲۴۱	۰	۳۳۶,۹۴۶
حساب های پرداختی و ذخایر	۱۳۳,۰۶۷	۱,۶۵۲	۲,۸۵۵
سایر سپرده ها و ذخایر	۳,۵۰۴	۳,۹۱۵	۳,۶۷۷
حقوق صاحبان سهام		۰	۰
جمع	۴۹۹,۸۸۵	۴۶,۹۱۰	۴۲۰,۵۲۱

۶-۷- میزان ورودی ها و تعهدات به ارزشهای عمده در دوره آتی

جدول ۱۳ : جریانات نقدی دوره های آتی بر اساس نوع ارز

سه تا شش ماه	یک تا سه ماه	تا یک ماه	سررسید گذشته	تعهدات مشتریان (معادل دلاری)
۰	۰	۰	۰	تعهد مشتری بابت اعتبار اسنادی دیداری
۰	۰	۰	۴۷,۲۹۸	تعهد مشتری بابت اعتبار اسنادی مدتدار
۰	۰	۰	۰	تعهد مشتری بابت اعتبار اسنادی ریفایننس
۰	۰	۰	۴۷,۲۹۸	جمع تعهدات ارزی (معادل دلاری)

سه تا شش ماه	یک تا سه ماه	تا یک ماه	سررسید گذشته	تعهدات به ارزشهای مختلف (معادل دلاری)
۰	۰	۰	۴۷,۲۹۸	یوان چین
۰	۰	۰	۰	یورو
۰	۰	۰	۰	روپیه
۰	۰	۰	۰	دلار
۰	۰	۰	۰	ین ژاپن
۰	۰	۰	۰	ریال عمان
۰	۰	۰	۰	لیر ترکیه

۷-۷- برنامه احتیاطی و تداوم فعالیت

به منظور ایجاد ثبات بانکی، ارزیابی توانایی بانکها در مقابله با شوکهای حادث شده در بازارهای داخلی و جهانی بسیار مهم است. بدین ترتیب نتایج تغییرات حدی در متغیرهای برونزای ترازنامه‌ای و اقتصاد کلان مورد محاسبه و ارزیابی قرار می‌گیرد.

همچنین تحلیل از طریق طراحی سناریوهای فرضی مبتنی بر تغییر شرایط اقتصاد کلان و تأثیر آن بر ترازنامه بانک انجام می‌گیرد که شامل ساختن سناریوهایی از تغییرات نرخ سود و سایر متغیرهاست. این تحلیل، اثرات چنین تغییراتی بر درآمد بانک و شکاف نقدینگی را نشان می‌دهد. گزارش نام برده به صورت فصلی توسط واحد مدیریت ریسک و مطالعات تهیه می‌شود. بدین منظور برنامه احتیاطی مدیریت ریسک نقدینگی به منظور تصویب در کمیته عالی ریسک تهیه شده است.

با توجه به اینکه ریسک نقدینگی به عنوان یک ریسک پیامدی^۱ در بانک‌ها مد نظر است، سعی شده است که مشابه با استفاده از معیار سرمایه پایه که برای سایر ریسک‌ها به عنوان یک ضربه‌گیر برای بانک عمل می‌کند به تعریف بافر نقدینگی (liquidity buffer) برای پوشش این ریسک در بانک کارآفرین پردازیم. در این مورد محاسبه بافر نقدینگی با استفاده از مدل‌های نقدینگی در معرض خطر LaR که در ادامه توضیح داده شده است، برای میزان نقدینگی مورد نیاز بانک در دو حالت بحران و عادی استخراج شده است. پس از طراحی سیستم سه مرحله‌ای پایش وضعیت نقدینگی در بانک کارآفرین، در سال ۱۳۹۸ پایش وضعیت ریسک نقدینگی بانک با وجود شوک‌های ناشی از تغییرات شدید نرخ ارز و بی‌ثباتی در سایر بازارهای کالا و خدمات طبق رهنمودهای کمیته بازل پیگیری شد. به کارگیری روش‌های متفاوت آزمون تنش و تحلیل سناریو به منظور پیش‌بینی جریان‌های نقد آتی در سه سطح به ترتیب: نسبت‌های متعارف نقدینگی، نسبت‌های توصیه شده برای تامین پایدار وجوه در کوتاه و بلند مدت توافقی‌نامه بال ۳ و پیش‌بینی جریان‌ات نقدی ورودی و خروجی مورد پیگیری و پیاده‌سازی قرار گرفته است. محاسبات انجام شده برای نسبت پوشش نقدینگی LCR براساس آخرین محاسبات در بانک کارآفرین نشان می‌دهد که اهداف حداقلی بخشنامه الزامات نقدینگی بانک مرکزی به موسسات اعتباری در راستای توافقی‌نامه بال ۳ را در دوره زمانی برنامه‌ریزی شده محقق ساخته است. در ساختار متمرکزی که مورد تاکید مدیران ارشد ریسک بانک بوده است برقراری سیستمی مکانیزه برای هشدار سریع قبل از وقوع بحران نقدینگی بوده است که با توجه به سه سطح ذکر شده برقراری این سیستم در سال مورد نظر مانع از وجود کسری و یا بحران نقدینگی در تمامی سطوح شعب و بانک گردیده است.

---

^۱ Consequential risk

۷-۹- سازو کارهای کنترل و پایش ریسک نقدینگی

پس از محاسبه اندازه ریسک نقدینگی در دوره‌های متفاوت مورد نظر (روزانه، هفتگی، ماهانه و سه ماهه) به سایر مدیریت‌های ذیربط مانند مالی و اعتبارات و فناوری اطلاعات پایش ریسک‌های نقدینگی در دو سطح متفاوت به شکل زیر انجام می‌گیرد.

- ✓ در سطح خرد: شامل شعب، خزانه، حساب‌های واسط بانک در بانک مرکزی که شامل تمام سیستم‌ها و نظام‌های پرداخت الکترونیکی مانند شتاب، ساتنا، چکاوک و شاپرک می‌شود.
- ✓ در سطح مدیریت دارایی و بدهی (ALM) که عموماً در گزارشات با دوره‌های میان‌مدت مورد پایش قرار می‌گیرد به بررسی وضعیت نقدینگی بانک با استفاده از صورت‌های مالی شرکت اصلی خواهیم پرداخت. در این سطح علاوه بر استفاده از نسبت‌های نقدینگی محاسبه شده براساس مدل‌های پیشرفته‌ایی مانند CAMELS روش‌هایی مانند موسسه مودیز و S&P برای پایش این نسبت‌ها و پویایی و ارتباط آنها با همدیگر مدنظر قرار می‌گیرد.

۷-۱۰- کفایت سرمایه و ارزیابی مقاومت بانک در مقابل بحران

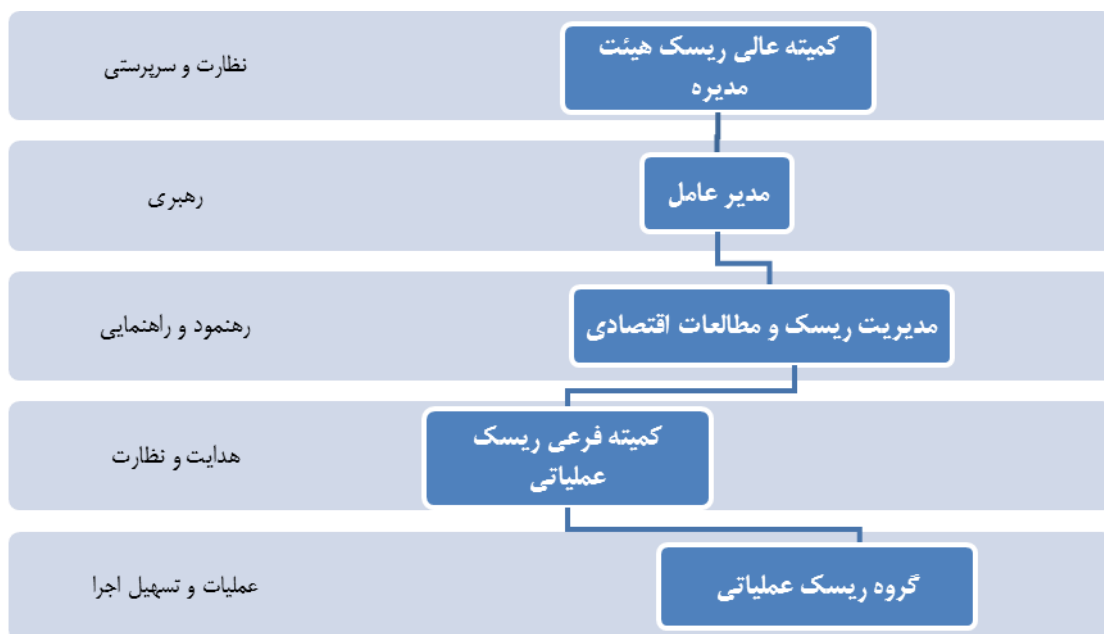
برای ارزیابی مقاومت بانک در مقابل ریسک‌های موجود، محاسبه پوشش سرمایه مناسب در سناریوهای متفاوت از روش آزمون تنش برای ارزیابی زیان بانک در شرایط بحرانی استفاده شده است. یکی از مولفه‌های مورد بررسی که توسط کمیته بال و بانک تسویه بین الملل برای بانکها توصیه شده است، میزان تاثیرپذیری سودآوری بانک ناشی از تغییرات نکول، نرخ بهره و... می باشد. در بررسی میزان سودآوری براساس توافقنامه‌های احتیاطی بین‌المللی ارزیابی درآمد در معرض خطر بانک مورد تاکید است. درآمد در معرض خطر عبارت است از حداکثر کاهش درآمدهای مورد انتظار با سطح اطمینان معین ۹۹٪، که در صورت تغییرات سایر متغیرهای درونزا اتفاق می افتد. این سنج، هیات مدیره و مدیریت ارشد را از میزان درآمد در معرض ریسک آگاه می‌کند. مدیریت ریسک در بانک کارآفرین از این ابزار پیش‌بینی

دوره‌های آتی جهت ارائه رهنمودهای سیاستی به هیات مدیره بانک استفاده کرده است و گزارشات دوره-ای شش ماهه را ارائه داده است.

۸- ریسک عملیاتی

۸-۱- برنامه تداوم فعالیت

بانک کارآفرین ریسک عملیاتی را مطابق پیمان بازل، به عنوان ریسک زیان ناشی از فرآیندهای داخلی، افراد و سیستم‌های ناقص یا نادرست یا ناشی از رویدادهای خارجی، تعریف می‌کند. ساختار سازمانی مناسب برای پیاده سازی و نظارت بر حسن اجرای وظایف و عملکرد روزانه مرتبط با مدیریت ریسک عملیاتی در نمودار زیر نشان داده شده است:

کمیته عالی ریسک هیئت مدیره به نمایندگی از هیئت مدیره بانک مسئولیت پایه‌گذاری چارچوب مدیریت ریسک عملیاتی، تصویب نهایی استراتژی و سیاست‌های بانک، حدود و آستانه‌های مرتبط با ریسک عملیاتی و هرگونه تغییرات، اصلاحات و تجدید نظر در آنها را بر عهده دارد. کمیته فرعی ریسک

عملیاتی نیز به نمایندگی از کمیته عالی ریسک هیئت مدیره مسئول بررسی و ارزیابی اولیه هرگونه استراتژی، سیاست‌ها، فرایندهای مرتبط با حوزه ریسک عملیاتی، هماهنگ‌سازی بین واحدهای مختلف سازمانی ذیربط با موضوع، پیشنهاد سیاست‌ها و فرایندهای حائز اهمیت به کمیته عالی ریسک هیئت مدیره جهت تصویب‌نهایی و همچنین حصول اطمینان از اجرای صحیح چارچوب مدیریت ریسک عملیاتی می‌باشد.

واحد مدیریت ریسک مسئولیت‌های ذیل را بر عهده دارد:

- گسترش فرهنگ آگاهی درباره ریسک در سطح کل بانک؛
- فراهم‌سازی فرآیند رهبری، نظارت، هدایت و تعیین مسیر برای پیاده‌سازی مدیریت ریسک عملیاتی؛
- تهیه و پیشنهاد آئین‌نامه و استراتژی ریسک عملیاتی؛
- اطمینان حاصل نمودن از اینکه کلیه سیاست‌ها و فرایندهای مدیریت ریسک عملیاتی برای کلیه واحدها و مدیریت‌های بانک مستندسازی شده‌اند و به طور صحیح توسط مدیران ارشد پیاده سازی و نظارت می‌شوند.

بانک کارآفرین برای حصول اطمینان از تداوم فعالیت‌های حیاتی و مهم خود و به منظور کاهش ریسک، حفظ درآمدها و کسب اعتماد بازار و مشتریان برنامه جامع تداوم فعالیت را اجرا و پیاده‌سازی می‌نماید. بر این اساس داده‌های مهم به‌صورت کاغذی و الکترونیکی پشتیبان‌گیری شده و در محل‌های تعریف شده نگهداری می‌شوند. سیستم‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری بانک به صورت مداوم در حال به روزرسانی برای افزایش امنیت هستند. ساختمان‌های بانک برای مقابله با حوادث غیرمترقبه طبیعی ایمن‌سازی شده‌اند. راه‌های ارتباطی مختلف با مشتریان و ذینفعان تعریف شده است. با ایجاد فرآیندها و زیرساخت‌های مناسب امکان گزارش‌دهی پیوسته به نهادهای ناظر فراهم شده است.

۲-۸- تدابیر پیش‌گیرانه از وقوع خطاهای عمدی و سهوی انسانی

بانک کارآفرین تلاش می‌کند برای پیش‌گیری از وقوع خطاهای انسانی تدابیر زیر را مد نظر قرار دهد.

- ✓ ادبیات رایج ریسک می بایست در کلیه مراحل فرآیند مدیریت ریسک عملیاتی از جمله شناسایی، ارزیابی، سنجش، نظارت، کنترل و کاهش ریسک، و همچنین در کلیه اجزای مدل پیاده‌سازی ریسک عملیاتی بکار گرفته شود.
- ✓ فرهنگ مدیریت ریسک می‌بایست از طریق آگاهی‌رسانی، آموزش مستمر، نهادینه کردن اهداف مرتبط با ریسک عملیاتی و تصدیق اجرای فرآیندهای مربوطه ارتقاء یابد.
- ✓ یک مدل و چارچوب از مدیریت ریسک عملیاتی که در تعامل با قوانین بانک مرکزی و همچنین بهترین تجارب موجود در صنعت بانکداری می باشد، می بایست بکار گرفته و پیاده سازی شود.
- ✓ تمامی محصولات، فرآیندها، فعالیت‌ها و سیستم‌های جدید بانک می‌بایست قبل از پیاده‌سازی و بکارگیری، از نقطه نظر مدیریت ریسک عملیاتی مورد بررسی قرار گیرند.
- ✓ گزارش‌های مربوط به مدیریت ریسک عملیاتی می‌بایست برای مدیران ارشد ذیربط تهیه شود. این گزارش‌ها می‌بایست شامل تحلیل شاخص‌های کلیدی ریسک و نتیجه برگزاری جلسات خود ارزیابی ریسک و کنترل با مدیریت‌ها و واحدهای ذیربط باشد.

۳-۸- تمهیدات مقابله با بحران

بانک آئین‌نامه اعلان هشدار را تهیه و اجرایی نموده است، که بر اساس آن همه کارمندان بانک از طرق مختلف می‌توانند هشدارهای لازم را در اسرع وقت به مدیران ارشد بانک اعلان نمایند. از طرفی فعالیت‌های دارای اولویت، مسئولین آن‌ها، روش‌های بازگشت به حالت نرمال و روش‌های جایگزین برای ارائه خدمات اصلی به مشتریان تا بازگشت به حالت نرمال مشخص شده است. راه‌حل جایگزین در صورت بروز خسارت به ساختمان‌های اصلی، از بین رفتن اطلاعات حیاتی و در دسترس نبودن شرکت‌های خدمات دهنده تعریف شده است.

۴-۸- روش سنجش ریسک عملیاتی

برای مدلسازی و اندازه‌گیری ریسک عملیاتی و تخمین سرمایه مورد نیاز برای پوشش ریسک عملیاتی وجود داده‌های ریسک عملیاتی الزامی می‌باشد. دو منبع اصلی برای جمع‌آوری داده‌های مورد نیاز ریسک عملیاتی عبارتند از:

*فرآیندهای خودارزیابی ریسک و کنترل (RSCA)

*شاخص‌های کلیدی ریسک عملیاتی (KRI)

سنجش ریسک عملیاتی مستلزم استفاده از داده‌های بدست آمده از روش‌های فوق در قالب مدل‌های مطابق با مقررات بانک مرکزی و پیمان بازل ۳ است. بانک کارآفرین شاخص‌های کلیدی ریسک و فرآیندهای خودارزیابی ریسک و کنترل را در سطح شعب و ستاد بانک، اجرایی نموده است. بانک کارآفرین در خصوص محاسبه سرمایه مورد نیاز برای پوشش ریسک عملیاتی از روش شاخص پایه استفاده می‌نماید.

فرایند خودارزیابی ریسک و کنترل (RSCA)؛ ابزاری است که برای شناسایی و ارزیابی ریسک‌های عملیاتی در تمامی فرآیندها، محصولات و سیستم‌ها و همچنین استخراج نقاط آسیب‌پذیر و تشخیص کنترل‌های ضعیف مورد استفاده قرار می‌گیرد. این فرآیند به طور کلی شامل کارگاه‌ها و جلسات حضوری مشترک با مدیریت‌های ذیربط می‌باشد تا نقاط ضعف و قوت کنترل‌های تعریف شده برای ریسک‌های شناخته شده مشخص شوند. نتیجه به دست آمده از جلسات یاد شده می‌تواند به طرق مختلف برای ارتقای کنترل‌ها مورد استفاده قرار گیرد. برخی از نتایج به دست آمده شامل برنامه‌های بهبود است که مسائل مربوط به کنترل‌ها، تخصیص منابع مورد نیاز به حیطه‌های پر ریسک و همچنین رتبه‌بندی انواع موارد در معرض ریسک عملیاتی را مورد توجه قرار می‌دهد. با توجه به پویایی‌های محیط کار در بانک و شناسایی ریسک‌های جدید، جلسات خودارزیابی ریسک و کنترل به تدوین و شناسایی شاخص‌های کلیدی ریسک عملیاتی نیز کمک می‌نمایند.

شاخص‌های کلیدی ریسک عملیاتی (KRI)؛ به عنوان یک ابزار در دسترس دیگر برای مدیریت ریسک عملیاتی، همانند یک سیستم هشدار دهنده برای ریسک‌های رو به افزایشی که در آینده احتمالاً

منجر به وقوع ضرر و زیان می شوند، عمل می نماید. شاخص‌های کلیدی ریسک عملیاتی از جنس شاخص‌های موردی، گذشته‌نگر و آینده‌نگر می‌باشند. شاخص‌های موردی برای جمع‌آوری داده‌های مربوط به اتفاقات خاص بوده و به سادگی قابل درک و مشاهده هستند. این قبیل شاخص‌ها بیشتر حالت صفر و یک و یا بلی و خیر دارند. شاخص‌های گذشته‌نگر اطلاعاتی در خصوص رخداد‌های تحقق یافته و روند زمانی آنها را در اختیار ما قرار می‌دهد. این شاخص‌ها در تدوین استراتژی‌ها و ارزیابی راهکارهای کنترلی به مدیران کمک می‌کنند. شاخص‌های آینده‌گر نیز این امکان را فراهم می‌کنند که امکان وقوع ریسک در آینده قابل پیش‌بینی گردد.

جمع‌آوری داده‌ها، نظارت، تحلیل نمودن این شاخص‌ها، از پیش شرط‌های اصلی پیاده‌سازی یک چارچوب توانمند مدیریت ریسک عملیاتی است. مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی با همکاری سایر مدیریت‌های بانک و طی جلسات متعدد اقدام به تدوین شاخص‌های کلیدی ریسک عملیاتی در سطح بانک نموده است. هر یک از این شاخص‌ها دارای محدوده احتیاط و هشدار از پیش تعیین شده می‌باشند که به نوعی حالت هشدار دهندگی به مدیریت ارشد بانک و مدیریت مربوطه را دارند.

۸-۵- میزان سرمایه لازم برای پوشش ریسک عملیاتی

برای محاسبه سرمایه مورد نیاز برای پوشش ریسک عملیاتی از رویکرد شاخص پایه و مطابق با مفاد بخشنامه ۹۸/۴۳۶۷۵۸ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۷ بانک مرکزی استفاده و نتایج زیر حاصل شده است.

جدول ۱۴: میزان سرمایه مورد نیاز ریسک عملیاتی

روش	میلیارد ریال
شاخص پایه	۳,۵۵۱,۷۲۲

در سند بازل فرمول محاسبه سرمایه در معرض ریسک عملیاتی بر حسب بازه سالانه تنظیم شده است و صورت‌های مالی و سود و زیان سالانه مبنای محاسبه میزان سرمایه مورد نیاز قرار گرفته است. بر اساس همین سند، در فرآیند محاسبه فوق صورت‌های مالی و سود و زیان سال‌های ۱۴۰۰، ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

۸-۶- سازوکارهای کنترل و پایش ریسک عملیاتی

به منظور شناسایی و ارزیابی ریسک عملیاتی، بانک فرآیند "خودارزیابی ریسک و کنترل" را به صورت جامع و کامل پیاده‌سازی می‌نماید. شاخص‌های کلیدی ریسک عملیاتی بعنوان یکی دیگر از ابزارهای کنترلی، مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی را قادر می‌سازد تا کنترل و پایش دقیق‌تری نسبت به وضعیت ریسک‌های بانک داشته باشد. فرآیند کنترل ریسک، برای هر حیطه از فعالیت‌های بانک، از طریق همکاری با واحد یا مدیریت‌های ذی‌ربط و همچنین همکاران ریسک مورد تقویت و بهبود قرار می‌گیرد. همچنین ابزارهای کنترل و سنجش ریسک به منظور شناسایی هرچه بهتر ریسک‌ها، اصلاح، بازنگری و تقویت می‌شوند. فعالیت‌های مرتبط با کنترل ریسک به منظور رسیدگی به ریسک‌هایی که در طول جلسات خود ارزیابی ریسک و کنترل شناسایی شده اند حیاتی و ضروری می‌باشند.

برای ریسک‌های شناسایی شده توسط بانک، بانک می‌بایست تصمیم بگیرد که ریسک‌های شناسایی شده را بپذیرد و یا توسط ابزارهای کنترلی، آن‌ها را کنترل و کاهش دهد. بانک گزینه‌های مختلفی را به منظور کنترل و یا کاهش انواع ریسک در مقابل دارد:

۱. عدم پذیرش ریسک (از طریق اجتناب از بعضی استراتژیهای کسب و کار یا گروهی از

مشتریان)؛

۲. پذیرش و حفظ ریسک، و در عین حال تعریف ابزارهای کنترل داخلی کاهش ریسک و

تامین مالی ریسک از طریق قیمت‌گذاری، ذخیره‌گیری و سرمایه.

۳. پذیرش ریسک و انتقال تمام یا قسمتی از آن به اشخاص دیگر. برای آن دسته از ریسک‌ها

که قابل کنترل و یا کاهش نمی‌باشند بانک می‌بایست از پوشش‌های بیمه‌ای به منظور

کاهش و انتقال تمام یا قسمتی از ریسک استفاده کند.

۹- ریسک بازار

۹-۱- سیاست‌ها و رویه‌های مدیریت ریسک بازار

برای ارزیابی ریسک بازار در بانک کارآفرین از روش‌های متداولی که در حال حاضر مورد تایید آخرین نسخه قوانین بین‌المللی بال ۲ و ۳ است، استفاده می‌کنیم. منظور از ارزش در معرض ریسک برای موقعیت خرید، زیان بالقوه^۱ در دوره زمانی خاص در ارزش یک دارایی ریسکی و یا سبد دارایی در سطح اطمینان مشخص است. با توجه به نوع سبد سرمایه‌گذاری بانک دارایی‌هایی که دچار نوسان‌های قیمتی روزانه می‌شوند شامل دو گروه سبد سهام سریع- المعامله در بازار بورس تهران و موقعیت باز ارزی^۲ (NOP) سبد ارزی بانک می‌باشد. در این بخش با توجه به عدم وجود قیمت برای سهام شرکت‌های غیربورسی و نوع نگاه بانک برای دارایی‌های سرمایه‌گذاری شده بلندمدت ریسک بازار این دو گروه محاسبه نشده‌اند.

۹-۲- روش سنجش ریسک بازار

طیف وسیعی از مدل‌های ارزیابی ارزش در معرض ریسک برای محاسبه ریسک بازار سبد دارایی بانک‌ها وجود دارد. نکته حائز اهمیت در تمامی این روش‌ها این است که بانک‌ها علاوه بر دقت در برآورد مدل‌های ارزیابی ریسک بازار به بهینه بودن آن بسیار اهمیت می‌دهند. در عمل پیش‌بینی مدل‌های ارزش در معرض ریسک به دلیل برخی از خواص ناشی از غیراستاندارد بودن ویژگی آماری سری زمانی بازدهی با خطا مواجه می‌شود.

---

^۱ Potential loss

^۲ Net Open Positions

۹-۳- میزان اقلام در معرض ریسک بازار به تفکیک سهام و ارز

میزان کل ارزش سبد سرمایه گذاری بانک کارآفرین به قیمت روز در تاریخ ۳۱ شهریور ۱۴۰۳ مبلغ بیش از ۶۱۷۴۶ میلیارد ریال بوده است که ۱۷۲۳ میلیارد ریال آن در سهام سریع‌ال معامله بازار بورس تهران سرمایه‌گذاری گردیده است. بقیه آن که معادل است با ۵۰۳۷ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری در سایر سهام بلند مدت، و ۵۴۹۸۶ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت، از نظر قیمتی تقریباً بدون ریسک فرض شده است. بنابراین برای محاسبه ارزش در معرض ریسک سبد سرمایه‌گذاری بانک که فقط شامل سهام می‌باشد از روش محاسبه توزیع کرنل استفاده می‌شود. در روش کرنل هیچگونه فرضی، از جمله نرمال بودن توزیع بازدهی، به محاسبات تحمیل نمی‌شود. این الگو برای سبدهای سرمایه‌گذاری استفاده می‌شود که بازده یا سودوزیان آن‌ها تابعی از رفتار بازده عامل ریسک یا بازده دارایی آن باشد. در این مدل از اطلاعات روزانه قیمت بسته شدن نمادها در انتهای روز بهره برده‌ایم. نتایج بدست آمده از روش استفاده‌شده برای مقدار ارزش در معرض ریسک سبد سرمایه‌گذاری بانک در بازار سهام در سطح اطمینان بیش از ۹۹٪ و افق زمانی ۱۰ روزه در جدول زیر آمده است.

جدول ۱۵: سرمایه لازم برای پوشش ریسک بازار پرتفوی سهام

اسفند ۱۴۰۲		شهریور ۱۴۰۳		نوع سرمایه‌گذاری
تاثیر در سود و زیان (میلیون ریال)	تغییر احتمالی در قیمت (درصد)	تاثیر در سود و زیان (میلیون ریال)	تغییر احتمالی در قیمت (درصد)	
۲۱۶,۸۸۰	(-۲۰.۵۳٪, ۲۰.۵۳٪)	۲۰۷,۰۴۹	(-۲۰.۳۲٪, ۲۰.۳۲٪)	سرمایه‌گذاری در سهام سریع‌ال معامله

در شرکت اصلی و گروه مالی بانک کار آفرین ذخیره و نگهداری ارز با توجه به تقاضای مشتریان و صرفاً برای معاملات ارزی نظیر اعتبارات اسنادی و برآوات ارزی و غیره می‌باشد. به عبارت دیگر سیاست‌ها و خط مشی موجود مدیران بین‌الملل این بانک را از معاملات سوداگرانه برحذر داشته است، به همین

دلیل فقط از مدل استاندارد برای محاسبه کفایت سرمایه استفاده شده است. برای محاسبه ارزش در معرض ریسک نرخ ارز از روش واریانس-کوواریانس استفاده می‌شود. میزان تغییر احتمالی نرخ ارز و میزان ارزش در معرض ریسک برای سبد ارزی بانک در دوره زمانی ۱۰ روزه به صورت زیر است:

جدول ۱۶: ارزش در معرض خطر ارزهای مهم سبد ارزی

۱۴۰۲/۱۲/۲۹		۱۴۰۳/۰۶/۳۱		نوع ارز
تأثیر در سود و زیان	تغییر احتمالی در قیمت بازار	تأثیر در سود و زیان	تغییر احتمالی در قیمت بازار	
میلیون ریال	درصد	میلیون ریال	درصد	
۰	۰	۱۲,۷۵۰	(-۰.۰۷, ۰.۰۷)	دلار آمریکا
-۴۲,۷۷۹	(-۲.۸۹, ۲.۸۹)	۸,۴۳۷	(-۰.۰۹, ۰.۰۹)	یورو
۷,۵۴۸	(-۲.۸۴, ۲.۸۴)	۲۸۲	(-۰.۱۱, ۰.۱۱)	پوند انگلستان
۰	۰	۱,۸۷۸	(-۰.۰۸, ۰.۰۸)	درهم امارات
۱۲,۲۹۶	(-۳.۳۲, ۳.۳۲)	۱۹۲	(-۰.۱۹, ۰.۱۹)	ین ژاپن
۲,۸۲۹	(-۲.۷۰, ۲.۷۰)	۸۷	(-۰.۰۸, ۰.۰۸)	فرانک سوئیس
۴۶,۴۵۴	(-۱.۸۰, ۱.۸۰)	۴,۴۴۲	(-۰.۱۳, ۰.۱۳)	یوان چین
۴,۱۷۸	(-۸.۵۸, ۸.۵۸)	۶۶	(-۰.۱۴, ۰.۱۴)	روبل روسیه
۱۴,۵۱۹	(-۳.۶۲, ۳.۶۲)	۵۳۱	(-۰.۱۳, ۰.۱۳)	وون کره جنوبی
۱,۷۸۰	(-۱.۰۵, ۱.۰۵)	۲۵۶	(-۰.۱۰, ۰.۱۰)	روپیه هند
۳۴۴	(-۴.۴۲, ۴.۴۲)	۶	(-۰.۰۸, ۰.۰۸)	لیبر ترکیه
۱	(-۰.۱۳, ۰.۱۳)	۱	(-۰.۱۰, ۰.۱۰)	سایر

۹-۴ - سرمایه مورد نیاز برای پوشش ریسک بازار

بر اساس بخشنامه بانک مرکزی و بازل ۲ میزان سرمایه اختصاص یافته بابت ریسک بازار به شرح

زیر است:

جدول ۱۷ : سرمایه لازم برای پوشش ریسک بازار

مجموع سرمایه مورد نیاز برای پوشش ریسک بازار (میلیون ریال)	ریسک ارز		ریسک سهام		روش اندازه‌گیری
	سرمایه مورد نیاز (میلیون ریال)	ارزش در معرض خطر (میلیون ریال)	سرمایه مورد نیاز (میلیون ریال)	ارزش در معرض خطر (میلیون ریال)	
۷۰۷,۹۳۱	۸۶,۷۸۴	۲۸,۹۲۸	۶۲۱,۱۴۷	۲۰۷,۰۴۹	کرنل و واریانس - کووراریانس
۲,۸۵۴,۴۵۴	۲,۷۷۲,۹۵۱	موقعیت خرید یا فروش * ۸٪	۸۱,۵۰۳	میانگین موقعیت * ۸٪	استاندارد

۱۰- برنامه‌های مدیریت انواع ریسک

مطابق با بخشنامه ۹۳/۱۲۰۲۹۳ مورخه ۱۳۹۳/۰۵/۰۲ بانک مرکزی، سیاست‌های و برنامه‌های آتی مدیریت انواع ریسک و میزان تحقق برنامه‌های قبلی مدیریت انواع ریسک به شرح ذیل ارائه می‌گردد.

۱۰-۱- سیاست‌های و برنامه‌های آتی مدیریت انواع ریسک

به استناد بند ۱۵-۱-۱۴ ضوابط ناظر بر حداقل استانداردهای شفافیت و انتشار عمومی اطلاعات توسط موسسه اعتباری (بخشنامه شماره ۹۳/۱۲۰۲۹۳ مورخ ۱۳۹۳/۰۵/۰۲ بانک مرکزی) سیاست‌های و خط‌مشی‌های مربوط به ریسک‌های مهم به تفکیک چهار حوزه اساسی ریسک به شرح؛ ریسک اعتباری در بند ۶-۱ گزارش، ریسک نقدینگی در بند ۷-۱ گزارش، ریسک عملیاتی و بازار نیز به ترتیب در بخش‌های ۸ و ۹ همین گزارش تشریح شده است. در ادامه برخی از مهمترین برنامه‌های مدیریت ریسک بانک برای سال‌های آتی به اختصار شرح داده می‌شود:

- ❖ توسعه دانش منابع انسانی در مدیریت ریسک،
- ❖ تدوین سامانه جدید رتبه‌بندی اعتباری داخلی،
- ❖ تکمیل و مدون‌سازی شناسنامه‌های اعتباری مشتریان بزرگ بانک،
- ❖ تدوین برنامه بهبود ریسک اعتباری بانک با استفاده از روش‌های روز دنیا،
- ❖ تدوین برنامه جامع مدیریت ریسک عملیاتی،
- ❖ تدوین و پیاده‌سازی شاخص‌های کلیدی ریسک (KRI) عملیاتی در سطح بانک،
- ❖ همکاری با کمیته اجرائی پیاده‌سازی نظام کنترل داخلی برای پایش و کنترل ریسک‌های عملیاتی
- ❖ سیستمی نمودن محاسبه برخی شاخص‌های ریسکی،

۱۰-۲- میزان تحقق برنامه‌های مدیریت ریسک

در راستای گزارش‌دهی بند ۱۵-۱-۱۵ ضوابط ناظر بر حداقل استانداردهای شفافیت و انتشار عمومی اطلاعات توسط موسسه اعتباری (بخشنامه شماره ۹۳/۱۲۰۲۹۳ مورخ ۱۳۹۳/۰۵/۰۲ بانک مرکزی) لازم به ذکر است که برخی از برنامه‌های آتی تعریف شده در واحد مدیریت ریسک و مطالعات اقتصادی به صورت برنامه‌های میان مدت، و برخی دیگر بلند مدت و پروژه‌های زمانبر هستند. با توجه به زمانبندی اختصاص داده شده درون واحدی به این برنامه‌ها مقایسه میزان تحقق عملکرد برنامه‌های مذکور در جدول ذیل ارائه شده است:

جدول ۱۸ : مقایسه برنامه‌ها و عملکرد اداره ریسک

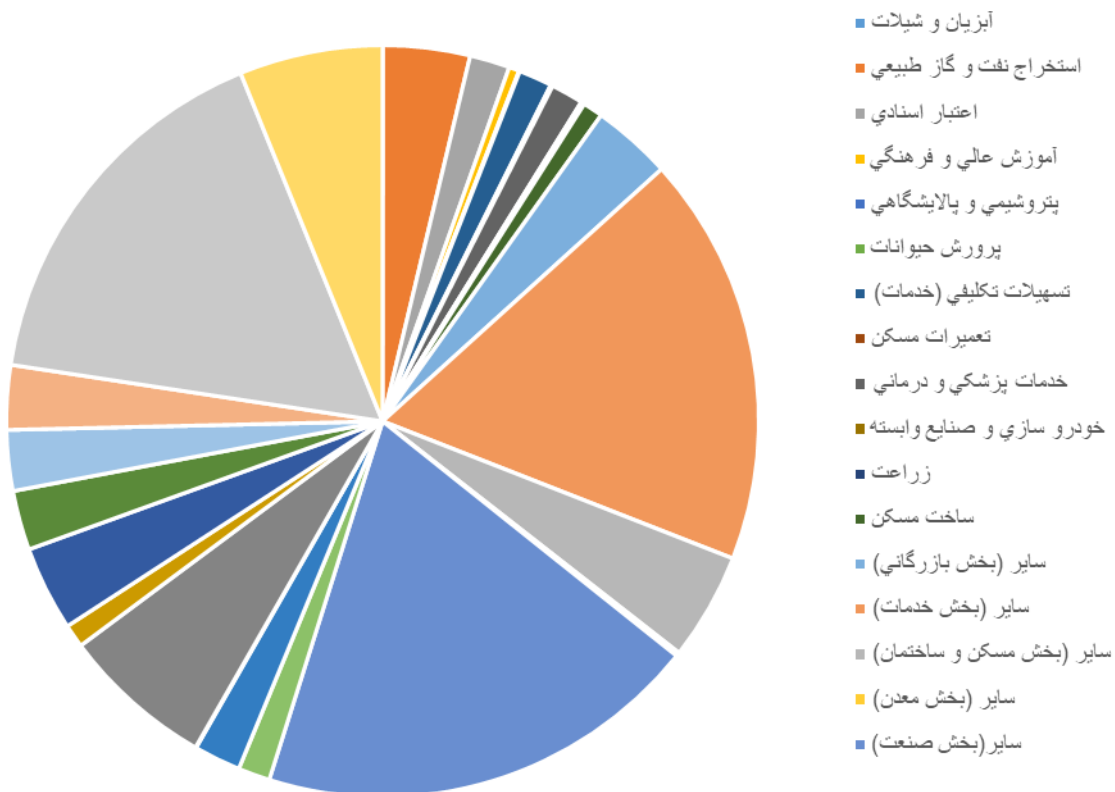
عملکرد	نام برنامه
در حال انجام و پیشرفت طبق برنامه	تدوین برنامه جامع مدیریت ریسک عملیاتی
در حال انجام و پیشرفت طبق برنامه	پیاده‌سازی سامانه جدید ریسک اعتباری
در حال انجام و پیشرفت طبق برنامه	سیستمی نمودن محاسبه برخی شاخص‌های ریسکی

مدیریت اعتبارات

مانده تسهیلات به تفکیک فعالیت های اقتصادی در سطح بانک

درصد از کل	مانده - میلیون ریال	فعالیت اقتصادی
۰/۰۲%	۱۱۴,۰۰۳	آزبان و شیلات
۳/۷۳%	۲۶,۶۸۰,۴۹۳	استخراج نفت و گاز طبیعی
۱/۷۲%	۱۲,۳۲۵,۶۳۶	اعتبار اسنادی
۰/۴۴%	۳,۱۴۷,۰۸۶	آموزش عالی و فرهنگی
۰/۰۳%	۲۳۸,۸۶۲	پتروشیمی و پالایشگاهی
۰/۰۰%	۳۱,۸۹۳	پرورش حیوانات
۱/۴۳%	۱۰,۲۴۲,۸۲۷	تسهیلات تکلیفی (خدمات)
۰/۰۹%	۶۳۵,۲۲۱	تعمیرات مسکن
۱/۳۹%	۹,۹۵۴,۲۷۴	خدمات پزشکی و درمانی
۰/۰۲%	۱۵۷,۱۱۹	خودرو سازی و صنایع وابسته
۰/۱۳%	۹۲۵,۳۲۶	زراعت
۰/۸۶%	۶,۱۲۲,۳۲۱	ساخت مسکن
۳/۴۳%	۲۴,۵۵۹,۲۳۵	سایر (بخش بازرگانی)
۱۷/۶۵%	۱۲۶,۲۶۶,۱۹۴	سایر (بخش خدمات)
۴/۶۱%	۳۳,۰۱۴,۳۵۶	سایر (بخش مسکن و ساختمان)
۰/۱۶%	۱,۱۷۵,۳۳۶	سایر (بخش معدن)
۱۹/۱۵%	۱۳۶,۹۹۷,۰۰۴	سایر (بخش صنعت)
۱/۳۷%	۹,۸۱۱,۶۷۱	سایر (بخش کشاورزی)
۲/۰۱%	۱۴,۳۹۹,۰۴۲	سایر (صنایع تبدیلی کشاورزی)
۰/۰۳%	۲۳۲,۳۶۵	صادرات
۶/۵۴%	۴۶,۷۶۱,۹۵۴	صنایع ساخت تجهیزات پزشکی و دارویی
۱/۰۰%	۷,۱۴۰,۲۰۰	صنایع غذایی
۳/۶۴%	۲۶,۰۷۶,۵۹۷	صنایع فلزات
۲/۵۶%	۱۸,۳۰۲,۱۰۱	صنایع نساجی
۲/۶۱%	۱۸,۶۶۱,۹۷۰	فرآورده های لبنی و دامی
۲/۷۷%	۱۹,۸۱۹,۹۷۸	کنسرو و غذای آماده طبخ
۱۶/۴۳%	۱۱۷,۵۵۶,۷۲۹	واردات
۶/۱۶%	۴۴,۰۹۱,۶۴۵	واسطه گری مالی و بیمه
۱۰۰/۰۰%	۷۱۵,۴۴۱,۴۳۷	جمع

مانده - میلیون ریال

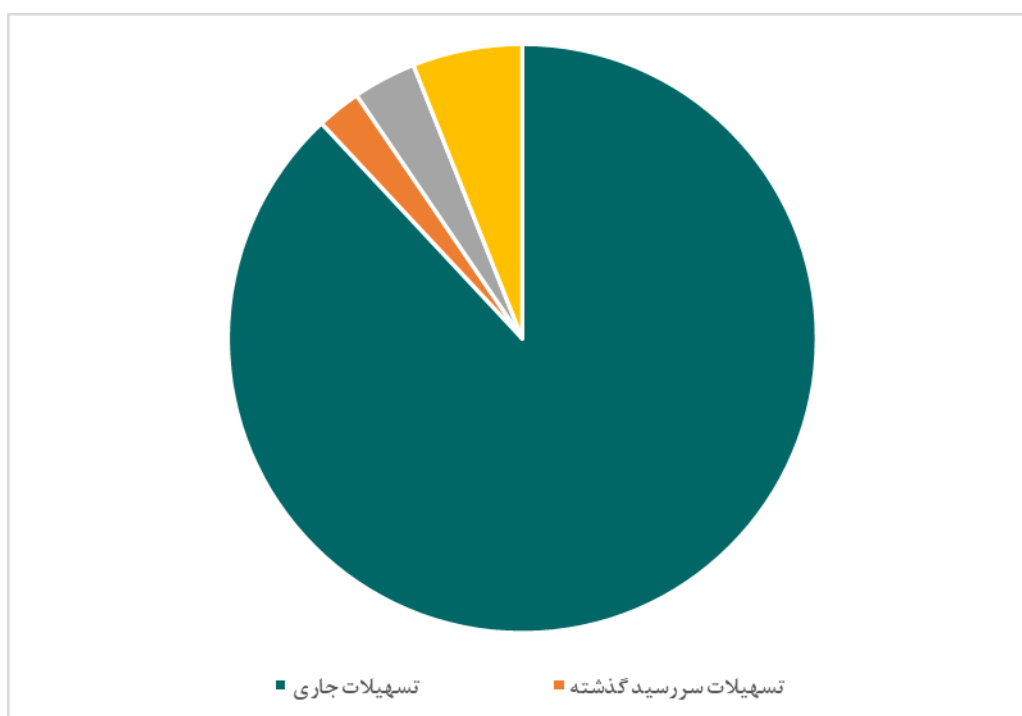
مانده تسهیلات به تفکیک بخش های اقتصادی در سطح بانک

بخش اقتصادی	مانده - میلیون ریال	درصد از کل
خدمات و متفرقه	۱۱۰,۱۳۸,۴۶۸	۱۵/۳۹%
بازرگانی	۸۳,۰۵۴,۴۷۴	۱۱/۶۱%
صنعت و معدن	۲۳۶,۵۸۱,۲۲۷	۳۳/۰۷%
ساختمان	۱۴,۷۷۰,۹۳۵	۲/۰۶%
وجوه اداره شده	۴۰,۷۴۹,۹۸۷	۵/۷۰%
سایر	۷۱,۹۲۰,۵۱۹	۱۰/۰۵%
کشاورزی	۴۷,۷۶۲,۴۹۰	۶/۶۸%
مسکن	۱۵,۴۰۰,۰۲۳	۲/۱۵%
صادرات	۹۵,۰۶۳,۳۱۴	۱۳/۳۹%
جمع	۷۱۵,۴۴۱,۴۳۷	۱۰۰%

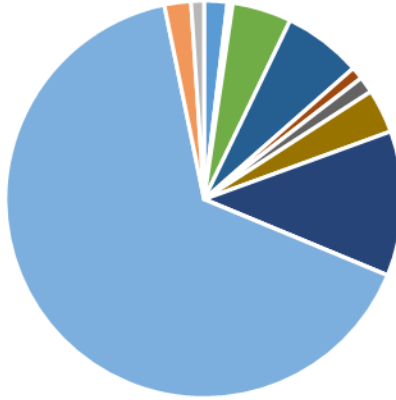
مانده تسهیلات به تفکیک طبقه

طبقه	مانده - میلیون ریال	درصد از کل
تسهیلات جاری	۶۲۹,۹۴۹,۷۰۸	۸۸/۱%
تسهیلات سررسید گذشته	۱۷,۳۹۸,۶۷۲	۲/۴%
تسهیلات معوق	۲۴,۹۰۵,۵۴۷	۳/۵%
تسهیلات مشکوک الوصول	۴۳,۱۸۷,۵۱۰	۶/۰%
جمع	۷۱۵,۴۴۱,۴۳۷	۱۰۰%

مانده تسهیلات به تفکیک عقود

درصد از کل	مانده - میلیون ریال	نوع عقد
۱/۹٪	۱۳,۵۰۱,۵۱۵	فروش اقساطی
۰/۱٪	۶۳۴,۹۳۱	جعاله
۰/۲٪	۱,۶۶۴,۹۲۸	اجاره به شرط تملیک
۰/۰٪	۴,۷۶۲	سلف
۰/۱٪	۸۰۰,۳۱۸	مضاربه
۴/۸٪	۳۴,۴۶۱,۴۴۳	مشارکت مدنی
۶/۴٪	۴۵,۶۵۸,۰۳۹	خرید دین
۱/۰٪	۷,۲۸۹,۸۴۰	بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی پرداخت شده
۱/۳٪	۹,۵۴۶,۴۸۸	بدهکاران بابت ضمانت نامه های پرداخت شده
۳/۶٪	۲۵,۵۴۴,۴۰۲	قرض الحسنه
۱۱/۸٪	۸۴,۴۷۳,۲۳۱	تسهیلات ارزی
۰/۰٪	-	استصناع
۶۵/۵٪	۴۶۸,۸۳۶,۷۳۳	مرابحه
۲/۲٪	۱۵,۴۹۱,۲۰۱	سایر تسهیلات
۱/۱٪	۷,۵۳۳,۶۰۶	بدهکاران بابت کارت های اعتباری پرداخت شده
۱۰۰٪	۷۱۵,۴۴۱,۴۳۷	جمع

■ فروش اقساطی	■ جعاله
■ اجاره به شرط تملیک	■ سلف
■ مضاربه	■ مشارکت مدنی
■ خرید دین	■ بدهکاران بابت اعتبارات اسنادی پرداخت شده
■ بدهکاران بابت ضمانت نامه های پرداخت شده	■ قرض الحسنه
■ تسهیلات ارزی	■ استصناع
■ مراجعه	■ سایر تسهیلات
■ بدهکاران بابت کارت های اعتباری پرداخت شده	

مدیریت بازرسی

مدیریت بازرسی یکی از واحدهای نظارتی بانک محسوب می گردد که وظیفه آن نظارت بر عملکرد واحدهای بانک است . بطوریکه عملیات مذکور در راستای اهداف بانک ، خط مشی تعیینی از سوی مدیریت محترم ارشد بانک و در چارچوب مقررات و دستورالعملهای داخلی می باشد .

این مدیریت امور در سال ۱۴۰۲ کلیه شعب تهران و شهرستان را مورد رسیدگی ادواری قرار داده و گزارش بدست آمده را به مدیریت ارشد بانک و اعضاء کمیته اجرائی کنترلهای داخلی ارائه نموده است . علاوه بر رسیدگی حضوری ، رسیدگی غیرحضوری نیز در دستور کار مدیریت امور بازرسی قرار داشته بطوریکه عملیات مالی و عملکرد هر یک از شعب بانک را از راه دور کنترل نموده و راهنمایی مقتضی نسبت به رفع نواقص به عمل آورده و نقاط ضعف را شناسایی و در کمیته اجرائی کنترلهای داخلی مطرح کرده است .

اهم فعالیتهای عمده مدیریت امور بازرسی در سال ۱۴۰۲ به شرح ذیل می باشد

- رسیدگی ادواری به شعب تهران و شهرستان
- رسیدگی غیر حضوری موردی به عملیات مالی برخی شعب
- رسیدگی به کلیه شکایات مشتریان طبق دستورالعملهای داخلی بانک و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و ارائه پاسخ کتبی به آنها
- رسیدگی و پاسخ به نامه های بانک مرکزی در خصوص شکوائیه های مطروحه
- رسیدگی به تخلفات احتمالی کارکنان و ارائه گزارش به مدیر عامل محترم بانک
- ارائه پاسخ به استعلام مراجع قضایی و انتظامی
- پاسخگویی به استعلام های سازمان بازرسی کل کشور
- حضور فعال در کمیسیون و کمیته های تخصصی بانک
- حضور فعال در کمیسیون تخلف اداری ، انتصاب و ارتقاء کارکنان

اسامی اعضای هیات مدیره و هیات عامل

اسامی اعضای هیات عامل	
سمت	نام و نام خانوادگی
مدیرعامل	احمد بهاروندی
معاون سرمایه انسانی و پشتیبانی	مجتبی پیرهادی
معاون شعب و توسعه بازار	سهراب صادقی
معاون مالی و امور مجامع	رضا راضی زاده
معاون اعتبارات	عباس خسروانی
معاون فناوری اطلاعات	علی اصغر تقوی
معاون برنامه ریزی و توسعه سازمانی	مهدی سیف علیشاهی

با عنایت به اساسنامه بانک، مسئولیت ها و اختیارات هیات مدیره و هیات عامل و فرآیند انتخاب و شرایط احراز ایشان مطابق قانون تجارت، ابلاغیه های بانک مرکزی، اساسنامه بانک و آئین نامه ها و دستورالعمل های سازمان بورس و اوراق بهادار (با توجه به عضویت بانک در بورس اوراق بهادار تهران) بوده که گزارش عملکرد اعضای هیات مدیره در هر دوره مالی با برگزاری مجمع عمومی عادی سالانه بانک به سمع سهامداران و سایر ذینفعان رسانده شده و متعاقباً نیز در وب سایت بانک و سازمان بورس جهت اطلاع عموم منتشر می گردد. همچنین مسئولیت ها و اختیارات هیات مدیره و هیات عامل در خصوص تصویب تسهیلات موضوع عقود اسلامی و تعهدات بانکی و انجام معاملات خرید و فروش در چارچوب آیین نامه ریسک اعتباری و آیین نامه معاملات بانک می باشد.

اسامی اعضای هیات مدیره	
سمت	نام و نام خانوادگی
عضو موظف هیات مدیره و مدیرعامل	احمد بهاروندی
عضو غیر موظف هیات مدیره و رئیس هیات مدیره	محمد رضا خورسندی
عضو غیر موظف هیات مدیره و نایب رئیس هیات مدیره	مسعود شریفیات
عضو موظف هیات مدیره	رضا راضی زاده
عضو غیر موظف هیات مدیره	مهدی گودرزی

گزارش خالص وضعیت باز ارزی شهریور ۱۴۰۳ (میلیارد ریال)

عنوان	درهم امارات	فرانک- سوئیس	یووان چین	یورو	پوند انگلیس	ین ژاپن	لیر جدید ترکیه	دلار امریکا	درام ارمنستان	روپیه هند	روبل جدید روسیه	وون کره جنوبی	ریال عمان	ریال قطر	جمع
الف-۱- معادل ریالی مجموع دارایی‌های ارزی	161,276	170	29,044	508,184	299	572	86	153,603	706	601	190	1,674	1,334	16	857,756
الف-۲- معادل ریالی مجموع بدهی‌های ارزی	158,969	65	25,584	498,441	31	473	79	135,654	793	347	141	1,270	1,332	-	823,181
الف-۳- خالص دارایی‌های ارزی و بدهی‌های ارزی	2,307	105	3,459	9,743	268	100	8	17,948	(87)	254	49	404	2	16	34,575
ب-۱- معادل ریالی مجموع تعهدات مشتریان	438	-	19	9,315	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9,772
ب-۲- معادل ریالی مجموع تعهدات موسسه اعتباری	438	-	19	9,315	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9,772
ب-۳- خالص تعهدات ارزی	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
خالص وضعیت باز مثبت هر ارز	2,307	105	3,459	9,743	268	100	8	17,948	-	254	49	404	2	16	34,662
خالص وضعیت باز منفی هر ارز	-	-	-	-	-	-	-	-	(87)	-	-	-	-	-	(87)
وضعیت باز ارزی (عدد بزرگتر وضعیت باز مثبت یا منفی تمامی ارزها)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34,662
میزان تخطی وضعیت باز مثبت هر ارز	-	-	-	-	-	-	-	7,555	-	-	-	-	-	-	7,555
میزان تخطی وضعیت باز منفی هر ارز	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
میزان تخطی از حد مجاز وضعیت باز مثبت تمامی ارزها (35 درصد/ .... درصد سرمایه نظارتی)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10,412
میزان تخطی از حد مجاز وضعیت باز منفی تمامی ارزها (30 درصد/ .... درصد سرمایه نظارتی)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
درصد تخطی وضعیت باز مثبت هر ارز	-	-	-	-	-	-	-	10/90	-	-	-	-	-	-	-
درصد تخطی وضعیت باز منفی هر ارز	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
درصد تخطی از حد مجاز وضعیت باز مثبت تمامی ارزها (35 درصد/ .... درصد سرمایه نظارتی)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15/03
درصد تخطی از حد مجاز وضعیت باز منفی تمامی ارزها (30 درصد/ .... درصد سرمایه نظارتی)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

نسبت خالص وضعیت باز ارزها به سرمایه پایه

درهم امارات	فرانک- سوئیس	یووان چین	یورو	پوند انگلیس	ین ژاپن	لیر جدید ترکیه	دلار امریکا	درام ارمنستان	روپیه هند	روبل جدید روسیه	وون کره جنوبی	ریال عمان	ریال قطر	جمع
3/33%	0/15%	4/99%	14/06%	0/39%	0/14%	0/01%	25/90%	-0/13%	0/37%	0/07%	0/58%	0/00%	0/02%	50/03%

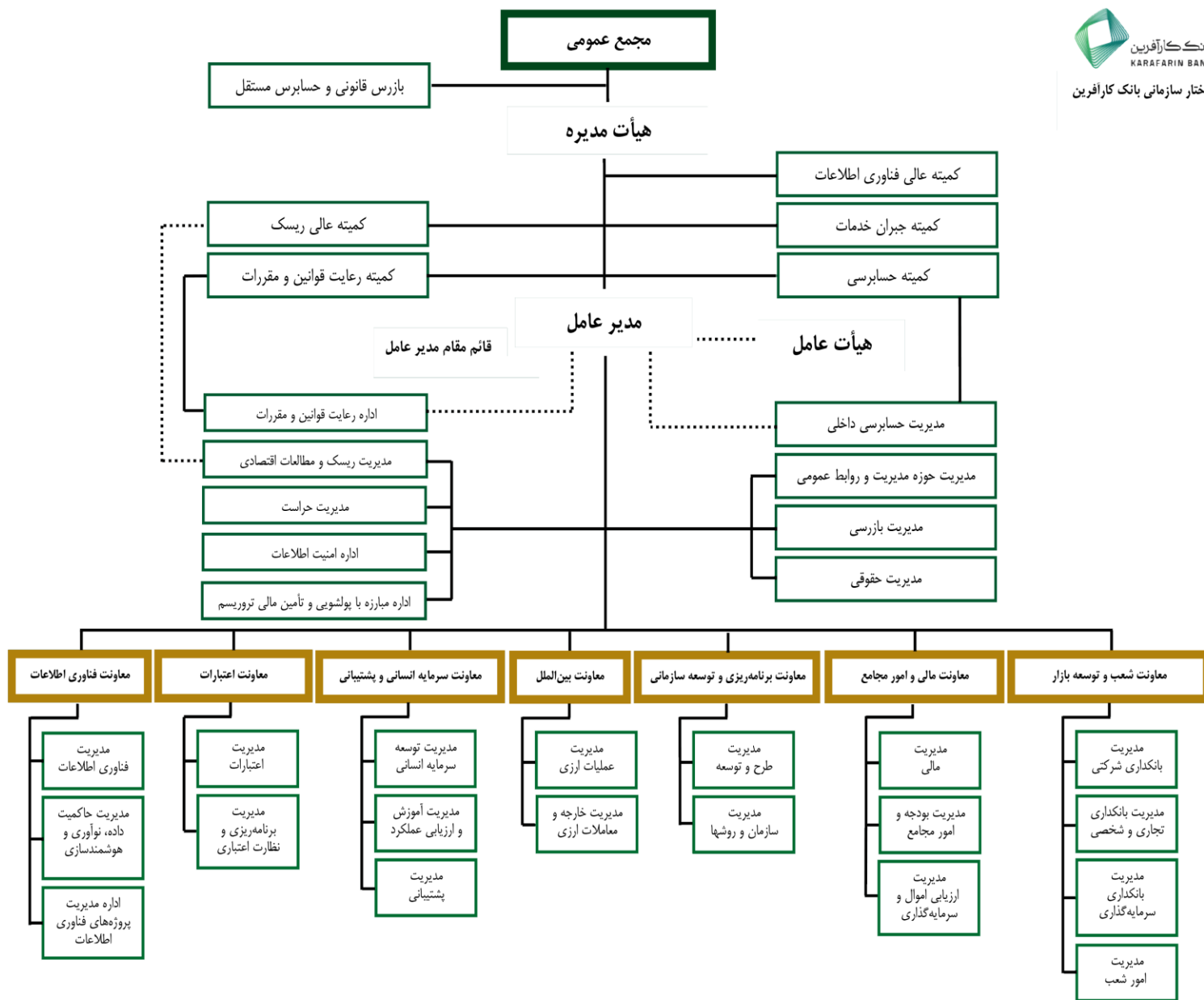
سرمایه پایه (میلیارد ریال)

69,285/759

حد مجاز خالص وضعیت باز مثبت یا منفی هر ارز: ۱۵٪ سرمایه پایه

حد مجاز وضعیت باز مثبت تمامی ارزها: ۳۵٪ سرمایه پایه

حد مجاز وضعیت باز منفی تمامی ارزها: ۳۰٪ سرمایه پایه

تغییرات در گزارش ها

- ۱- گزارش امور بودجه و امور مجامع نسبت به گزارش شماره ۴۱ تغییر نداشته است.
- ۲- گزارش امور ریسک نسبت به گزارش شماره ۴۱ تغییر نداشته است.
- ۳- گزارش امور اعتبارات نسبت به گزارش شماره ۴۱ تغییر نداشته است.
- ۴- گزارش امور بازرسی نسبت به گزارش شماره ۴۱ تغییر نداشته است.
- ۵- گزارش امور حسابرسی نسبت به گزارش شماره ۴۱ تغییر نداشته است.
- ۶- گزارش امور بین الملل نسبت به گزارش شماره ۴۱ تغییر نداشته است.
- ۷- گزارش امور سازمان روش ها، نسبت به گزارش شماره ۴۱ تغییر نداشته است.